

Boomzorg

HET VAKBLAD VOOR BOOMVERZORGING EN BOOMBEHEER IN DE OPENBARE RUIMTE

PLANT EENS
WAT VAKER EEN
ANDERE BOOM

BOOMINNOVATIEDAG.NL

TERUG NAAR DE PRUIKENTIJD

Boomadviseur Simen Bruinia

Wolfgang Holz
De Helmondse
methode

**Young Green
Professionals**
Bernard Flier

Thor Hendriks
Diversiteit vraagt
om denkstap

Eenvoudig en zonder moeite de volledige regie over uw boomdata.

Treedash®: beter beheren, analyseren, rapporteren en presenteren.

De meeste overheidsinstanties hebben een boombeheersysteem met actuele gegevens over het complete boombestand; vaak vele duizenden bomen. Zo'n boombeheersysteem werkt op zich prima, als je het goed bijhoudt. Lastiger wordt het wanneer je alle gegevens vanuit het bestand wilt gaan gebruiken: aggregeren, analyseren, rapporteren, presenteren en er beleid en beheer op afstemmen. Dat alles vraagt om de nodige vakinhoudelijke kennis en ervaring met databases en spreadsheets. Expertise die niet in elke groenbeheerorganisatie beschikbaar is. Daarom is er nu Treedash®, een dashboard dat de gegevens uit uw boombeheersysteem inzichtelijk en handelbaar maakt.

Wat doet Treedash®?

Tree-o-logic heeft dé oplossing voor het beheren, analyseren en presenteren van data uit boombeheersystemen: Treedash®! Treedash® presenteert uw data in de vorm van een digitale kaart en handige filters of diagrammen. Als u bijvoorbeeld wilt weten welke bomen onderhoud behoeven en waar ze staan, dan klikt u simpelweg de relevante zoekcriteria aan in het dashboard. Treedash® doet de rest, toont u de meest urgente bomen op de kaart en in getallen, en levert desgewenst ook de bestekraming om dit werk te laten doen. Handig bij het aanvragen van offertes!

Ervaar het zelf!
Maak een afspraak
voor een demonstratie

Hoe werkt het?

Eigenlijk is Treedash® gewoon een slimme zoekmachine die u helpt op basis van verschillende criteria inzicht te krijgen in de enorme berg gegevens in uw boombeheersysteem. Om de uitkomsten vervolgens op een visueel aantrekkelijke manier te presenteren. Het maken van vaak ingewikkelde selecties in het boombeheersysteem is hiermee verleden tijd!

**Daarom is er nu Treedash®,
een dashboard dat de gegevens
uit uw boombeheersysteem
inzichtelijk en handelbaar maakt.**

Welke criteria zijn er?

Welke bomen zijn in een bepaalde wijk aan een snoeibeurt toe? Hoeveel bomen vormen een risico voor de omgeving? U weet het met één muisklik. Een directieraming maken voor het snoeien van alle bomen in de gemeente kleiner dan 6 meter? Eén muisklik. Werkt u met een gebiedsindeling? Eén klik op het gebied en u heeft het totaaloverzicht, of het nu gaat om de aantallen of de kosten. Handig bij het aanvragen van offertes of maken van uw snoeibestand!

Standaard of maatwerk?

De standaardversie van Treedash® is zó uitgebreid, dat verreweg de meeste overheidsinstanties er genoeg aan hebben voor hun dagelijkse beheer en analyses. Maar als u speciale wensen hebt kunnen wij het programma eenvoudig voor u aanpassen, zodat het precies weergeeft wat u wilt weten. Uiteraard alles op basis van door u verzamelde data.

Beter beheer, heldere verantwoording

Belangrijk voordeel van gebruik van Treedash® van tree-o-logic is dat u na verloop van tijd een uitstekend inzicht krijgt in de resultaten van uw beheer. U kunt laten zien welk budget u nodig hebt, waar u uw budget aan hebt besteed én wat dit heeft opgeleverd, bijvoorbeeld door historische gegevens over het aantal risicobomen of bomen met achterstallig onderhoud te vergelijken met de actuele situatie. Zo kunt u zowel de burger als de politiek tonen dat u de zaken goed op een rijtje hebt en dat investeren in groenonderhoud ook echt effect heeft.

Waarom tree-o-logic?

Als onafhankelijk boomtechnisch onderzoeks- en adviesbureau is het bouwen van software niet ons werk. Een beheersysteem bouwen doen wij dus niet. Wel zijn wij continu in de weer met bestaande boombeheersystemen, beheerplanningen en begrotingen. Door onze expertise op dit gebied krijgen wij regelmatig de vraag om onze klanten te helpen informatie uit hun systeem op te diepen en te presenteren. Reden genoeg om onze beheertechnische kennis én ons inzicht in uw behoeften te combineren voor de ontwikkeling van het gebruiksvriendelijke product Treedash®.

Interesse in Treedash®?

Voor meer informatie of een licentie kunt u contact opnemen met Bernard Flier, 06-13375256.

> **www.treedash.nl**

T 0318 479 166
@ info@treeologic.nl
I www.treeologic.nl

TREE INDUSTRY PERSONALITY

**Voor al uw rooi- en
snoeiwerkzaamheden**

Kortenhof
Tel: 06-21225226
www.robvandenhoek.nl

*"Onze
kwaliteit
is onze
toekomst"*

leverancier van
Buxusstek Sempervivens,
Faulkner & Prunus Novita
www.wilbertstek.nl
Smidstraat 1 - 6691 ES - Gendt
Tel. 0481 - 425543 | Mob. 06 - 54255446
Fax 0481 - 422963 | info@wilbertstek.nl

Markelo: 0547-750 900
Dedemsvaart: 0523-611 176
info@boomspecialist.nl
www.boomspecialist.nl

Onderzoek, advies, snoei
ETW, ETT

Laan van Mertersem 15
Breda, 076-520 3909
info@B-vier.nl
www.b-vier.nl

Groeiplaatsverbetering
Pneumatische injectie methode
Snoeien-(ver)planten
Onderzoek & Advies
Inventarisatie/VTA
Taxaties

info@boomtotaalzorg.nl
030-6011880

**Boomtechnisch onderzoek
advies & taxatie**

Venkel 37
8101 DL Raalte
T: 0572-364 400
M: 06-518 904 42
E: rwobben@expedio-arbori.nl

Bomen & beplanting
T: 0172-631 720
info@cyber-adviseurs.nl
www.cyber-adviseurs.nl

*Snoeien, rooien, verplanten
VTA controle, advies
Treeworker, Tree Technician*

T: 0525-653695
M: 06-51061686
info@boomtuintechniek.nl
www.boomtuintechniek.nl

Boomadviesdiensten Heusden
Boomtechnisch onderzoek, VTA,
Boomeffectanalyse,
(Picus-) geluidstomografie
T: 06-12330613
info@boomkarwei.nl

Tel: 06-451 855 50
Internet: www.bas-boomverzorging.nl
E-mail: info@bas-boomverzorging.nl

**Boomverzorging en
Groenvoorziening**

Traviso 13
2921 BJ Krimpen aan den IJssel
T: 0180-515844
info@kdbgroen.nl
www.kdbgroen.nl

**Adviseurs voor: Bomen,
Grootgroen, Flora&Fauna**

Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T: 0314-642 221
info@forestgroenconsult.nl
www.forestgroenconsult.nl

**Boomtechnisch adviseur
European Tree Technician**

Hardervijkerstraat 35
3881 ED Putten
T: 0341-370290
M: 06-46206749
info@boomadviesduifhuizen.nl
www.boomadviesduifhuizen.nl

Vestiging Veluwe
Hoorn 2
6713 KR Ede
T: 0318-614 227
info@ablboomverzorging.nl
Vestiging Twente
Lichtenbergerweg 4
7462 PT Rijssen-Holten
T: 0548-621 812
www.ablboomverzorging.nl

Windhoek 5
7345 EH Wenum Wiesel
T: 055-3121041
F: 055-3120728
bouwmeester@treeworker.nl
www.treeworker.nl

Meentweg 18
9756 AN Glimmen
T: (+31) (0)50 402 85 06
F: (+31) (0)50 402 85 07
mail@stedelijkgroen.com
www.stedelijkgroen.com

**VTA-rapportages
FFW-checks**

Waalwijk 24
6677 MB
Slijk-Ewijk
0481-482 556
0653-847 171
bosland@planet.nl

**Expert advies voor
bomen in de stad**

25 jaar ervaring
T: 020-411 87 53
couenberg@natura-ingenium.nl
www.natura-ingenium.nl

BOOMVERZORGING • GROENVORZIENING
T: 06-232-5040041
www.mensebv.nl

DE GROENE VALLEI

Leendert Jan van Santen

Cozijnsenlaan 25
3772NP Barneveld
T: 06-511 446 87
info@degroenevallei.nl
www.degroenevallei.nl

Tarzan Boomspecialisten

Snoei & Kap - onderzoek,
inventarisatie, aanplant, detachering
T: 0297-582994
f@tarzan.eu
www.tarzan.eu

Bloemendaalseweg 68a
2804 AB Gouda
T: 06-22420943
info@hovenier-boomverzorging.nl
www.hovenier-boomverzorging.nl

Boomverzorging
Dwaziewegen 17
9301 ZR Roden
T: 050-501 53 46
M: 06-53240346
vosgroenverzorging@planet.nl
www.vosroden.nl

**Inventarisatie | onderzoek
advies | snoeien | Vellen**
info@boomontzorging.com
www.boomontzorging.com

- Robert van Stuyvenberg
06-15699852
- Aernout Theunissen
06-23290014

WENCOPKWEKERIJEN
www.wencopkwekerijen.nl

20 Al jarenlang een vertrouwd gezicht in de markt

Met zijn krap 35 jaar is zijn naam niet meer weg te denken uit de bomenwereld en zijn bedrijf heeft een gerespecteerde plek in de markt veroverd. Bernard Flier schakelt nog een tandje bij en gaat het vakgebied boombeheer een grote stap voorwaarts brengen. Tree-O-Logic heeft een tool ontwikkeld die boombeheer kinderlijk eenvoudig maakt: Treedash®. Wat voorheen vanwege de complexiteit van beheersystemen werk was voor insiders, moeilijk over te brengen op buitenstaanders, wordt nu een vakgebied waarmee ook managers en wethouders uit de voeten kunnen.

COLOFON

Boomzorg wordt 8 keer per jaar in een gemiddelde oplage van 2.250 exemplaren verspreid onder boomverzorgers en boombeheerders in dienst van gespecialiseerde bedrijven en gemeentes.

Redactie & commercie

NWST NeWSTories bv
Fransestraat 41
6524 HT Nijmegen
T 024-3602454
F 024-3602464
I www.boomzorg.nl

Hoofdredacteur: Hein van Iersel (hein@nwst.nl)
Redacteurs: Santi Raats (santi@nwst.nl)
Kelly Kuenen (kelly@nwst.nl)
Vormgeving: StudioBont
Advertenties: Alberto Palsgraaf (alberto@nwst.nl)
Peter Jansen (peter@nwst.nl)
Rik Groenewegen (rik@nwst.nl)

Abonnementen

€73,- per jaar. De abonnementsperiode loopt van 1 januari tot en met 31 december van ieder jaar en uw abonnement zal jaarlijks automatisch worden verlengd, tenzij uw schriftelijke wederopzegging uiterlijk 31 oktober voorafgaand aan de nieuwe abonnementsperiode in ons bezit is. Op alle abonnementen zijn onze leveringsvoorwaarden van toepassing. Deze vindt u op www.boomzorg.nl/abonnement

ISSN: 2211-9892

Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van (de inhoud van) deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze berusten bij Boomzorg c.q. de betreffende auteur. Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van de uitgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, scan, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook. Boomzorg wordt tevens elektronisch opgeslagen en geëxploiteerd. Alle auteurs van tekstbijdragen in de vorm van artikelen of ingezonden brieven en/of makers van beeldmateriaal worden geacht daarvan op de hoogte te zijn en daarmee in te stemmen e.e.a. overeenkomstig de publicatie- en/of inkoopvoorwaarden. Deze zijn bij de redactie ter inzage of op te vragen.

Inwoners van Zeist bedenken bomenbeleid voor de komende zeventig jaar

Op 6 september van dit jaar keurde een dolenthousiaste gemeenteraad van Zeist unaniem het Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016 – 2041 goed. Het plan kwam tot stand door een nauwe samenwerking tussen bewoners en twee volhardende ambtenaren. 'Ik moest leren de gewenste toekomst los te laten.'

Boombeschadigingen tijdens klepelmaaaien: incident of hot item?

Dertig beschadigde bomen na acht kilometer klepelmaaaien. De schoonheidsprijs verdient het niet, daar is iedereen het over eens. Bewoner en fanatieke natuurliefhebber Peter Kerkstra ergert zich er zo aan, dat hij foto's maakte en de publiciteit zocht. Wat is er precies aan de hand in het prachtige Friese plaatsje Hemelum? En is dit een op zichzelf staand incident of staat dit ergens model voor?

Geen schade meer door zuigen in plaats van graven

Dit jaar kwam de Simply Air Green van KMT Services uit Werkendam op de markt. Deze kleinste grondzuiger ooit is uitermate geschikt voor het onderhoud van bomen op plekken waar je met een schep moeilijk bij kunt. Het grote voordeel hiervan is dat er absoluut geen graaf- of wortelschade zal ontstaan. 'Hiermee kunnen we wel ergens tegenaan komen, maar we gaan er nooit doorheen', zegt accountmanager Joost Gehrels.

14

52

'We moeten uit die trechter'

Niet meer meteen in soorten denken, zoals dat op de meeste opleidingen wordt gedoceerd, maar het beeld dat je wilt nauwkeurig omschrijven en daar de bomen bij zoeken. Die switch in denkwijze is volgens Thor Hendriks nodig voor een goede diversiteit in Nederland. 'De oplossing is niet: op zoek gaan naar de beste soort. Elke soort is gevoelig voor ziekte of wordt dat uiteindelijk. Je moet het beeld benoemen en daar de juiste bomen bij zoeken.'

EN VERDER

- 9 Nieuws
- 40 De uitdagingen van bomen op een dak
- 46 Terug naar de pruikentijd
- 48 De Helmondse methode, drie jaar na introductie
- 54 Ontaarde boom, een innovatief experiment
- 56 Het geslacht *Cornus*
- 70 Invulling geven aan soortendiversiteit
- 72 Doorgewinterd boomtechnisch adviseur
- 78 Hoofdredactioneel

VOLG ONS

twitter.com/boomzorg

facebook.com/bladboomzorg

poel
apeldoorn
gooi&vecht

TECHNIEK VOOR GROEN

GROOTSTE
ASSORTIMENT
VAN
NEDERLAND!

MEINDL
PFANNER
STEIN
STABILUS
STIHL

ZAAG-
SCHOENEN
VANAF
€99,-
EXCL. BTW

°Poel Bosbouwartikelen B.V. | Steenbokstraat 45 | 7324 AZ Apeldoorn
T: (055) 303 22 00 | verkoop@poelbosbouw.nl
°Poel Gooi en Vecht VOF | Rijksstraatweg 41a | 1396 JD Baambrugge
T: (0294) 291 090 | baambrugge@poelbosbouw.nl

www.poelbosbouw.nl

ITS

'Natuurlijk' goed in Laanbomen

Volen 7 5812 AG Heide-Venray
T: 0478- 581436
F: 0478-568219
info@boomkwekerij-michels.nl
www.boomkwekerij-michels.nl

In rozen een begrip

J.D.Maarse en Zn. B.V.

Oosteinderweg 489

1432 BJ Aalsmeer

Tel. 0297-324683 Fax 0297-340597

Info@maarse.nl - www.maarse.nl

Groenkeur is een mooie stap richting de toekomst van onze kinderen

T: 0344-65 13 24

F: 0344-65 27 60

kwekerij@flora-nova.nl

www.flora-nova.nl

Molenstraat 41b

4061 AB Ophemert

Ontwerp | Aanleg
Onderhoud | Beheer

Boogaart Almere BV

De Paal 41 Almere-Haven

PB: 50236, 1305 AE Almere

T: 036-5311454

info@boogaartalmere.nl

www.boogaartalmere.nl

BREDASEWEG 15B

4881 DC ZUNDERT

TEL: +31 76 597 4051

FAX: +31 76 597 6800

WWW.BIEBOOM.NL

E-BIE (ONLINE OFFERTE AANVRAAG)

VOLG ONS OP FACEBOOK

SOLITAIRE – MEERSTAMMIGE – LAANBOMEN
HAAGGOED – BOSPLANTSOEN – SIERHEESTERS
VASTE PLANTEN – AUTOCHTOON MATERIAAL

Populieren én populierenliefhebbers gezocht

Het vakblad Boomzorg is druk bezig met de voorbereidingen voor een boek over populieren. In de jaren zestig en zeventig werden ieder jaar honderdduizenden nieuwe populieren gekweekt en geplant. Inmiddels is dat afgenomen tot enkele tienduizenden. Een fractie dus van wat ooit werd geplant, maar gelukkig is er sinds enkele jaren een kleine opleving te bespeuren in de waardering van de populier. Op die opleving wil Boomzorg inspringen door het uitbrengen van een handboek, dat ingaat op alle facetten van de kweek, de opplant en het beheer van populieren, maar ook op de oogst en het gebruik van het populierenhout. Hiervoor zijn wij op zoek naar een aantal karakteristieke populieren die we kunnen fotograferen voor het nieuwe boek. Idealiter moet het gaan om grote én vrijstaande bomen. Weet u als liefhebber van populieren ook nog een verhaal te vertellen bij deze populier, des te beter. Dan willen wij u ook graag interviewen voor het boek. Heeft u suggesties, mail die dan naar Hein van Iersel (hein@nwst.nl).

Wereldkampioen virtueel bomen snoeien

Altijd al met een kettingzaag een boom willen snoeien zonder daarbij gevaar te lopen? Dan heeft Husqvarna de oplossing. De Zweedse producent van tuingeredschap lanceert namelijk Limberjack, een virtual reality game waarin spelers bomen moeten snoeien en daarbij virtueel de strijd met elkaar aangaan. In Limberjack krijgen spelers de beschikking over de Husqvarna 359, een kettingzaag waarmee 24 takken van een

NIEUWS

boom verwijderd moeten worden. Snelheid en nauwkeurigheid vormen de sleutel tot succes in het spel, net als bij professioneel snoeiwerk. In augustus 2017 organiseert Husqvarna het wereldkampioenschap in Zweden, waar de twaalf beste spelers het tegen elkaar zullen opnemen. Limberjack is verschenen op Steam, waar het spel gratis te downloaden is.

Young Green Professionals

De toekomst van groen in Nederland hangt voor een groot deel af van de passie van de jonge mensen die in de sector werkzaam zijn. Daarom heeft de redactie van NWST –bijgegaan door een uitgebreide jury het afgelopen half jaar 22 groene professionals geselecteerd, geïnterviewd en gefotografeerd die 35 jaar of jonger zijn en die zich ondanks hun jeugdige leeftijd al hebben bewezen. Alle interviews zullen later dit jaar worden verzameld in één boek.

Swiderski begint BSN Bomenservice

Mark Swiderski (inmiddels ex-Bomenwacht) gaat zijn tanden zetten in de tweede afsplitsing van het oude BSI in Baarn: BSN Bomenservice Inspectie & Advies.

Dat doet bij overigens niet alleen. Naast Swiderski komt in ieder geval KPB-voorzitter Martijn van der Spoel mee. Feitelijk verhuist het complete oude adviesteam van BSI naar het nieuwe bedrijf, dat een kantoor zal betrekken in Moordrecht. Swiderski wordt vooral operationeel verantwoor-

Simple, Safe, the Best!

kegelsplijters

stobbenboren

bomenknippers

St. Jacobsstraat 1
4855 AK Galder
T: 076 - 561 34 33
E: sales@bijlgroentechnik.nl

WWW.STUMPLANER.COM

NATIONALE BOMENBANK

Boomverplanting • Verzorging • Onderzoek

Het verplanten van bomen levert kostenbesparing én een bijdrage aan het duurzaamheidsbeleid op.

www.nationalebomenbank.nl - Tel. 0184 - 69 89 89

**lang
leven
de
bomen**

**Pius Floris
Boomverzorging
Nederland**

Lutkemeerweg 400
Amsterdam
T +31 (0)20 301 30 15
info@piusfloris.nl

www.piusfloris.nl

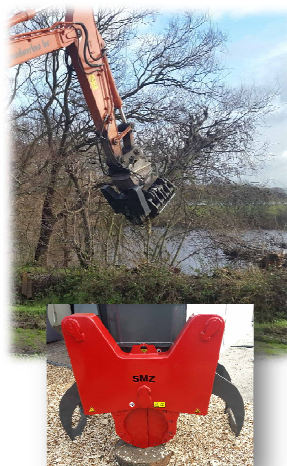

Grondweg 1a Zwartewaal

0181 820275

info@scheer-machines.nl

www.smzmachinery.com

Grijpers voor machines van 1 tot 30 ton zware draaikrans en 1 tot 4 motoren
aanbouwmogelijkheid van zaag (tot 100 cm) en knipper (45 cm)

delijk, terwijl Martijn van der Spoel gaat optreden als teamleider en relatiebeheerder. Swiderski blijft actief als voorzitter van de validatiecommissie bij het Norminstituut Bomen. Het nieuwe bedrijf zal zich richten op een breed scala aan werkzaamheden: inspectie en inventarisatie, BEA, wortel- en groeiplaatsonderzoek, aanplantadvies en taxatie. Swiderski wil niet vertellen wie er achter het nieuwe bedrijf zitten. Volgens hem is dit een aantal investeerders die actief zijn in het openbaar groen, maar verder niet betrokken zullen zijn bij het bedrijf. Swiderski en Van der Spoel worden zelf geen aandeelhouder.

Samenwerking GreenGuard en Biomygreen

GreenGuard en Biomygreen zijn een samenwerking aangegaan. Dat meldt GreenGuard op zijn website. GreenGuard werkt al jaren met de producten Mycomix 1 tot en met Mycomix 5. Deze Mycomixen hebben als basis een gemakkelijk strooibaar granulaat. De verandering zit in de mycorrhizaschimmels die in de Mycomixen zijn verwerkt. Met alle nieuwe technieken die de laatste jaren zijn ontwikkeld door Biomygreen, is het mogelijk om een product van hoge kwaliteit te leveren met behoud van een betaalbare prijs. Daarnaast is het dankzij de samenwerking mogelijk om een pakket onderzoeksmogelijkheden aan te bieden dat persoonlijk kan worden toegelicht. Zowel Jacqueline Baar van Biomygreen als Iris van der Arend van GreenGuard kijkt uit naar een goede en gezonde samenwerking.

Greenmax ontwikkelt nieuwe boombunker

Het wordt door GreenMax beschreven als 'sterker dan ieder ander boombunkersysteem': Treeparker. Dit boombunkersysteem is kort geleden door GreenMax ontwikkeld om de kosten drastisch te verlagen. Volgens GreenMax is dit systeem kosteneffectiever dan de aanschaf van bomengranulaat, maar ook wil het bedrijf met Treeparker bezuinigen op de installatietijd. Eric van Oss van GreenMax: 'Deze boombunker is te combineren met regenwateropvang, een vaak onderbelicht onderdeel van groeiplaatsverbetering. Naast de primaire functies, zoals het dragen van een zware verkeerslast en het bieden van een ongehinderde wortelgroei, zijn de secundaire factoren van groot belang: eenvoudig design, snelle installatie, duurzaamheid, integratie van bestaande en/of nieuwe kabels en leidingen, variabele inbouwdiepte en een hoog percentage grond in het systeem. Al deze secundaire voorwaarden hebben we in Treeparker laten terugkomen.'

KWH Holland levert spuit in Roermond

KWH Holland en Intrak hebben voor de gemeente Roermond een eikenprocessierups-spuit afgeleverd. 'De spuit is vooral geschikt voor biologische bestrijding', aldus Hein Buisman, directeur van KWH Holland. Intrak heeft de door KWH ontworpen Phantom 270 aan de gemeente geleverd. KWH heeft dit model opnieuw ingericht, wat een aantal verbeteringen heeft opgeleverd. Zo heeft de nieuwe versie bijvoorbeeld geen V-snaar, waardoor het

systeem een stuk compacter is. De Phantom 270 heeft een 360/270 graden draaibare blaaskop. De Phantom 270 beschikt nu over een direct aandrijfsysteem in plaats van tweestaps en bevat nieuwe ventilators. 'Met de nieuw ontworpen waaier is hij 30% zuiniger dan de oude modellen. Dat scheelt een liter benzine per uur', vervolgt Buisman. 'De brandstofvermindering levert bovendien een verbeterde CO₂-waarde op.' De Phantom 270 is de enige in zijn soort die zowel in de boomkruin als direct naast de machine kan spuiten. En dankzij de *inverter* in de blaasmond, afgekeken van de straaljagertechniek, is er meer stuwkracht: een voordeel tegen de wind in. De compactheid van de Phantom 270 is een voordeel voor de gemeente Roermond; daardoor is er namelijk geen grote trekker meer nodig. Kleine bospaden zijn een stuk toegankelijker voor deze spuit.

Uitbreiding verkoop- team Udenhout

Boomkwekerij Udenhout BV heeft de laatste tijd hard gewerkt aan een nieuwe uitstraling en een transitie van de organisatie. Dit heeft geleid tot uitbreiding van het verkoopteam. Het bedrijf heeft drie nieuwe medewerkers in dienst: Siska Donkers voor verkoop en advies in Nederland, Martijn van der Bruggen voor verkoop in Nederland en België en Oscar Bullens voor verkoop in Frankrijk.

HEMOS

bosfrezen
stobbenfrezen
takkenslagmaaiers

Mosterman Machines BV
Tel. 06 466 02500
www.hemos.nl

Leefwereldverbeteraars®
Een groene wereld is een betere wereld

Wij luisteren en kijken naar mensen in hun leefwereld en passen ons eeuwenoude en nuchtere verstand van bomen, struiken en planten toe om die leefwereld te verbeteren.

Wij zijn M. van den Oever, wij zijn Leefwereldverbeteraars.

Divers publiek bij vierde editie Boscafé

Afgelopen week vond in Tilburg de vierde editie van Weijtmans' Boscafé plaats, een initiatief dat eerder dit jaar werd geïntroduceerd door Boomrooierij Weijtmans en dat volgens het bedrijf al snel zijn vruchten bleek af te werpen. Inwoners kunnen zich aanmelden voor de bijeenkomsten, waar zij op informele wijze geïnformeerd worden over geplande werkzaamheden in de omgeving. Het idee hiervoor werd door Weijtmans zelf geopperd tijdens het aanbestedingsproces. Door inwoners actiever te betrekken bij en te informeren over de werkzaamheden, hoopt het bedrijf meer begrip te creëren, waardoor de werkzaamheden voor zowel het bedrijf als de inwoners prettiger verlopen.

Weijtmans: 'Ons vierde Boscafé werd wederom goed bezocht. Er waren bewoners, maar ook de toezichthouder en de ecooloog van de gemeente en de Stichting Stadsbomen waren aanwezig. Daarnaast waren er toehoorders van het waterschap en vertegenwoordigers van een collega-bedrijf, die enthousiast waren over onze verhalen.' De aanpak zou ervoor zorgen dat de weerstand onder inwoners vermindert en de werkzaamheden zonder klachten verlopen. 'Deze aanpak kost vrije tijd en energie, maar levert twee keer zo veel

energie op door de enthousiaste reacties over deze nieuwe manier van werken.' Het ziet ernaar uit dat er nog meer edities van het Boscafé volgen. Weijtmans is gedurende vier jaar verantwoordelijk voor het beheer en het onderhoud van de Tilburgse bossen.

Marwin Dekkers nieuwe algemeen directeur van Boomkwekerijen M. van den Oever

Sinds 1 september 2016 is Marwin Dekkers de nieuwe algemeen directeur van Boomkwekerijen M. van den Oever & Zonen B.V. De afgelopen jaren heeft directeur Bert van Hintum gewerkt aan het versterken van de interne organisatie. Dekkers' taak is erop gericht een nieuwe boost te geven aan marketing en sales. Dekkers werkt samen met adjunct-directeur Arie Idema aan het verbeteren van de marktgerichtheid van de organisatie en het ontwikkelen van nieuwe handelskanalen in

binnen- en buitenland (o.a. Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland). 'We blijven ook investeren in innovatie in plantmateriaal, duurzaam kweken en leefwereldverbeteraar-concepten', aldus Dekkers. 'Dat heeft M. van den Oever de afgelopen 225 jaar gedaan en daarmee hoort het bedrijf ook thuis in de top vijf boomkwekerijen van Nederland.' De nieuwe directeur heeft het stimuleren van innovatie tot zijn specialisme gemaakt. 'Ik wil vooral ook intensiever samenwerken met leveranciers, groenbedrijven en onderwijsinstellingen, om tot kennistransfer en toegevoegde waarde te komen', aldus Dekkers. Dekkers brengt ruime sales- en marketingervaring mee op het gebied van technische en duurzame producten en services in binnen- en buitenland. Bovendien heeft hij de ontwerpfasen en marketing begeleid van diverse nieuwbouwprojecten, waarbij groeninrichting essentieel was. De laatste acht jaar was Dekkers werkzaam in agro en retail. Hij sloeg via online handel een directe brug tussen agro-aanbieders en -afnemers, zowel in de professionele als de consumenten markt. Bert van Hintum blijft hij betrokken bij M. van den Oever. In 2017 gaat hij een toezicht-houdende rol vervullen binnen de organisatie.

Zoontjens Boomprojecten

Passie voor stedelijk groen

boomverzorging | onderzoek & advies
boombakken | groeiplaatsverbetering

Dag van de
openbare ruimte
28 en 29 september
jaarbeurs Utrecht
stand 4.4.11.

06-31967346
www.zoontjensboomprojecten.nl

Geen schade meer door zuigen in plaats van graven

Boomwortels vrijmaken met de kleinste grondzuiger ooit

Dit jaar kwam de Simply Air Green van KMT Services uit Werkendam op de markt. Deze kleinste grondzuiger ooit is uitermate geschikt voor het onderhoud van bomen op plekken waar je met een schep moeilijk bij kunt. Het grote voordeel hiervan is dat er absoluut geen graaf- of wortelschade zal ontstaan. 'Hiermee kunnen we wel ergens tegenaan komen, maar we gaan er nooit doorheen', zegt accountmanager Joost Gehrels.

Auteur: Sylvia de Witt

KMT Services BV in Werkendam is breed georiënteerd. Van oudsher levert het bedrijf meetwagens aan energiebedrijven; in de showroom en de technische ruimte zie je deze dan ook overal staan. In de wagens wordt meetapparatuur ingebouwd. Zodra er ergens in het veld een storing is, rijdt er een wagen van KMT Services met een

monteur naar een kastje om te meten waar de storing zich bevindt. 'Veel storingen worden veroorzaakt door graafschade', vertelt accountmanager Joost Gehrels. 'Met deze kennis staken we op een gegeven moment de koppen bij elkaar om te bedenken hoe deze graafschade kan worden voorkomen.

Uiteindelijk hebben we hiervoor een speciale afdeling opgericht en een grondzuigmachine ontwikkeld als alternatief voor een grote zuigwagen. Die grote wagen kostte namelijk veel geld en hij kon niet overal komen.'

3 min. leestijd

TECHNIEK

teerd. Inmiddels zijn er al vijftientwintig exemplaren verkocht.

Horizontaal zuigen

De Simply Air Green wordt simpelweg gebruikt voor het wegzuigen van grond, bijvoorbeeld bij grondwerkzaamheden als het leggen van kabels en leidingen.

Gehrels: 'Dat kan een nieuwe gasleiding naar een woning zijn, het zetten van een paal, het graven van een vijver of het leggen van kabels onder een fietspad door. Met deze machine kun je ook een mantelbuis zuigen horizontaal onder een fietspad door. Door deze techniek beschadig je niets. Normaliter wordt hiervoor nog steeds een raket gebruikt. Op het moment dat hij iets raakt, gaat die een heel ander spoor volgen. Maar in dat spoor zit misschien wel een kabel; daar gaat hij dan doorheen en er ontstaat kabelschade. Met onze techniek – onder de grond door zuigen en die voortduwen – kunnen we weleens ergens tegenaan komen, maar we gaan er nooit doorheen. Alles wat je in de grond doet, kan voor een groot gedeelte ook met deze machine. Voor het graven van een drie kilometer lange sleuf of iets dergelijks heb je echter een wagen nodig; die is sneller en kan meer grond opslaan.'

Voor alle andere grondwerkzaamheden waar je met een wagen niet bij kunt, kan de Simply Air Green worden ingezet. Zo is hij heel geschikt voor het onderhoud van bomen. Bomen zijn een populair onderwerp bij veel gemeentes, meent Gehrels.

Voor alle andere
grondwerkzaamheden waar
je met een wagen niet
bij kunt,
kan de Simply Air Green
worden ingezet

Het bomenbeleid van gemeentes richt zich vaak op het behoud van een hoogwaardig en veilig bomenbestand.

Helpen van treeworkers en groenwerkers

'Er wordt ook steeds meer geld aan het onderhoud van bomen besteed. Daarbij wil men vaak de wortels vrijmaken, maar dat gebeurt dan met een schep of graafmachine, waardoor de wortels beschadigd raken. Met deze grondzuiger is dit niet

Minder geluid en een grotere slang

Er werd dus nagedacht over een andere oplossing. Deze kwam er drie jaar geleden in de gedaante van de eerste versie van de Simply Air Green. Van deze kleine, handzame grondzuiger werden er zo'n vijftien verkocht. Deze allereerste versie had echter nog wat kinderziektes. Zo maakte hij nogal wat lawaai, zodat gehoorbescherming een must was. 'Dat is bij deze nieuwe versie niet echt nodig; we hebben 20 decibel van het geluid kunnen wegnemen. Daardoor is hij een stuk vriendelijker om mee te werken. Ook zijn we overgegaan op een grotere, antistatische slang die kan knikken. Met de stofzuiger thuis zuig je immers ook weleens per ongeluk wat speelgoed of iets dergelijks op. In het veld is dat niet anders; daar kun je per ongeluk stenen opzuigen. De standaardslang heeft een doorsnede van 75 millimeter. Alles wat door de slang gaat, zuigt deze machine op, dus ook water of grind. En zo kwamen we stapje voor stapje uit bij een heel goede machine.'

Tijdens de Technische Kontakt Dagen in Almere, waar 15.000 mensen kwamen in drie dagen tijd, is de 2.0-machine aan het grote publiek gepresen-

Joost Gehrels

onkruidbestrijding
MET 100%
HEET WATER

Chemievrij

**Alles zit erop.
Nu u nog!**

De duurzame en chemievrije oplossing
voor onkruidbestrijding

- Milieuvriendelijke onkruidbestrijding
- Sensor gestuurd dus zeer effectief en efficiënt
- Veilig en schadevrij werken
- Laagste TCO in de markt!

WAVE WEED CONTROL

0318 - 469 799 | info@waveonkruidbestrijding.nl
www.waveonkruidbestrijding.nl

All things considered the best in weed control.

BOOMTOTAALZORG

Creatief en Objectief

Advies...

Boombeleid en -beheer
Directievoeren
en begeleiden
groenprojecten
Inrichtingsplannen
Opstellen Bomen
Effecten Analyse

Bomen renovatie plan
VTA & Nader onderzoek
Groeiplaats- en
verplantingsonderzoek
Boomtaxatie

... en uitvoering!

www.boomtotaalzorg.nl

030 - 601 18 80 info@boomtotaalzorg.nl

Boomtechnisch onderzoek Advies & taxatie

- Inventarisatie van bomen en groen
- Boomveiligheidsinspecties
- Stand- en Groeiplaatsonderzoeken
- Bomen Effect Analyses
- Inrichtingsadviezen bomen voor
nieuwe en bestaande situaties
- Toezicht en begeleiding van bomen bij projecten
- Waarde- en schadebepaling van bomen en groen
- Nader onderzoek stabiliteit (trekproef)
- Nader onderzoek breukvastheid
 - Picus geluidstomografie
 - Treetronic elektrische weerstandsmeting
- Inventarisatie flora & fauna
- Workshops en cursussen ook op maat en
op locatie verzorgd

Voor meer informatie of een vrijblijvend contact:
0572-364400 of via info@expedio-arbori.nl

De Simply Air Green van KMT Services.

‘De compressor dient echter wel 5 kuub lucht of meer te produceren, omdat er nu eenmaal een bepaalde kracht vereist is’

het geval; de grond wordt weggezogen. Ik ben geen boomdeskundige, maar ik denk dat een boom in de stad toch wel een waarde van tussen de 8000 en 12.000 euro heeft. Het in stand houden van zo’n boom is voor de gemeente dus van groot belang. De Simply Air Green kan tree-workers en groenwerkers daarbij perfect helpen, door de grond rond de wortels weg te zuigen of door er een gat onder te zuigen, zodat er eigenlijk weer een nieuwe voedingsbodem ontstaat.’

Compressor

De Simply Air Green heeft een compressor nodig en met de Simply Air wordt blazen dan weer zuigen. De machine kan op verschillende compressors worden aangesloten. ‘De compressor dient echter wel 5 kuub lucht of meer te produceren, omdat er nu eenmaal een bepaalde kracht vereist is’, verduidelijkt Gehrels. ‘Hij staat op een steekwagen en past hierdoor in elke bedrijfswagen. De tank, met een inhoud van tachtig liter, kan ook worden gebruikt om de grond tijdelijk in op te slaan. En als er vaak op dezelfde plek wordt gelegeerd, is er een accessoire leverbaar

waarmee de grondzuiger kan worden verhoogd. Door de aanwezigheid van de compressor is het ook mogelijk om een luchtlans aan te sluiten. KMT Services levert deze in een roestvrijstalen uitvoering.’

‘Al met al is het een eenvoudige machine met een perfecte werking. Hiermee heb je nul procent graaf- of wortelschade’, aldus Gehrels.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6116

Het is een ontdekking die tot de verbeelding spreekt

De eeuwenoude eik die eerder dit jaar in het Friese Appelscha werd gevonden

De eik zit verstopt in een grote zandheuvel. Bovenop die heuvel zijn alleen nog drie takken zichtbaar. Tijdens het bodemonderzoek is op circa 3,00 meter diepte nog levend boomschors aangetroffen. Wat de boom bijzonder maakt, is juist dat deze geen of bijna geen wortels heeft gevormd in de top van de berg. Dat duidt erop dat het exemplaar aan de onderkant nog een deel van zijn oorspronkelijke wortelgestel intact heeft weten te houden of verder heeft ontwikkeld.

Er is veel over geschreven, maar nu ook zelf te bekijken: Boom KCB organiseert een tweetal middagen, op woensdag 26 oktober en 9 november as om het verhaal van de Bosberg, de historie, de ontdekking en het onderzoek te vertellen en de boom te bekijken. En natuurlijk een bezoek te brengen aan de toren.

PROGRAMMA

12.00-12.30 inloop en ontvangst met koffie en een broodje.

12.30 -13.30 lezing Jan Bouke over de Bosberg en het onderzoek.

13.30-14.30 uur Bosberg bezoeken en toren beklimmen.

14.30-15.00 uur drankje en einde

De bijeenkomsten zijn op inschrijving bij te wonen à €25,- p.p.

Elke bezoeker ontvangt na afloop een reader met o.a het onderzoek.

Locatie: De Hoolten Klinte De bosberg 1 Appelscha

AANMELDEN KAN VIA HET CONTACTFORMULIER VAN DE WEBSITE WWW.BOOM-KCB.NL OF DOOR EEN MAIL TE STUREN NAAR JAN-BOUKE SIJSTMA INFO@BOOM-KCB.NL

**MELD JE
NU AAN!**

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6131

Al jarenlang een vertrouwd gezicht in de markt

Met zijn krap 35 jaar is zijn naam niet meer weg te denken uit de bomenwereld en zijn bedrijf heeft een gerespecteerde plek in de markt veroverd.

Bernard Flier schakelt nog een tandje bij en gaat het vakgebied boombeheer een grote stap voorwaarts brengen. Tree-O-Logic heeft een tool ontwikkeld die boombeheer kinderlijk eenvoudig maakt: Treedash®. Wat voorheen vanwege de complexiteit van beheersystemen werk was voor insiders, moeilijk over te brengen op buitenstaanders, wordt nu een vakgebied waarmee ook managers en wethouders uit de voeten kunnen.

Auteur: Santi Raats

5 min. leestijd

YOUNG GREEN PROFESSIONALS

Hij ziet zichzelf niet direct als ambitieus: 'Wat ik doe, zie ik gewoon als werk.' Alsof hij wil zeggen: tja, iedereen moet toch werken? Wellicht heeft hij een voorsprong op andere jonge ondernemers die vanuit het niets komen: als zoon uit een gezin met twaalf kinderen werd Bernard Flier in 2003 medevenoot en werkzaam als boomverzorgers (ETW'er) bij zijn broer Kees in het familiebedrijf, Flier Boomverzorging. Hij was toen net 21 jaar oud. Vijf jaar later richtte hij als boomtechnisch adviseur Tree-O-Logic op, een onafhankelijk adviesbureau voor boomtechnisch onderzoek en advies. Sinds circa 2009 is Flier ETW'er en geregistreerd taxateur. Twee jaar geleden werd hij ook bestuurslid van de Nederlandse vereniging van boomtaxateurs, de NVTB. Flier stuurt in zijn bedrijf een achtkoppig team aan. 'Ik ben ontzettend blij met ons gepassioneerde team, dat intelligent en innovatief is en kritisch meedenkt. Zonder ons team ben ik nergens', aldus Flier.

Bijzonder om te vermelden is dat Flier zelf óók een kinderrijk gezin heeft. Overdag stuurt Bernard zijn medewerkers aan, houdt hij zich bezig met relatiebeheer, projectvoorbereiding en het bijsturen van zaken. 's Avonds en in de weekenden is hij stevast bij zijn gezin. Kun je dan een bedrijf goed runnen, vraagt de gemiddelde workaholic met eigen bedrijf zich af? Prima, zo lijkt het: Flier maakt door de week lange dagen, maar oogt als ondernemer niet rusteloos of gejaagd. Hij straalt

uit dat hij alleen datgene aanpakt wat hem in het leven is gegeven en forceert niets. 'Ik heb geen acht-tot-vijfmentaliteit, maar ik probeer elke avond rond de klok van zes uur thuis te zijn voor het avondeten en 's avonds doe ik zo weinig mogelijk voor het werk', vertelt Flier. Gepaste bescheidenheid en correctheid overheersen in zijn houding. Dat wil niet zeggen dat hij alles op zich af laat komen. Integendeel, de radartjes in zijn hoofd draaien constant vliegensvlug rond. Zijn gedachten snellen in ijtempo vooruit. Hoewel Flier in 2003 de mogelijkheid kreeg om medevenoot te worden bij zijn broer, zit ondernemen en innoveren hem in het bloed: Tree-O-Logic kon zich vanaf het eerste jaar zelf bedruipen. Flier is niet alleen gepassioneerd en slim; hij verzint met die slimheid steeds nieuwe dingen die de praktijk met grote stappen verbetert. Flier zegt daarover: 'Ik vind het leuk om de theorie naar praktische oplossingen te vertalen en processen beter te stroomlijnen. Daarvoor is praktijkkennis essentieel en mijn werkervaring bij Flier Boomverzorging komt daarbij van pas. Maar ook vakinhoudelijke kennis is belangrijk, bijvoorbeeld om de juiste keuzes te kunnen maken bij het taxeren van bomen.'

Efficiëntie

Flier heeft zijn bedrijf laten groeien door middel van doorzetten: de markt actief benaderen en goed luisteren wat de behoeften van de opdracht-

De toekomst van groen in Nederland hangt voor een groot deel af van de passie van de

jonge mensen die in de sector werkzaam zijn. Daarom heeft de redactie van NWST – bijgestaan door een uitgebreide jury het afgelopen half jaar 22 groene professionals geselecteerd, geïnterviewd en gefotografeerd die 35 jaar of jonger zijn en die zich ondanks hun jeugdige leeftijd al hebben bewezen. Alle interviews zullen later dit jaar worden verzameld in één boek.

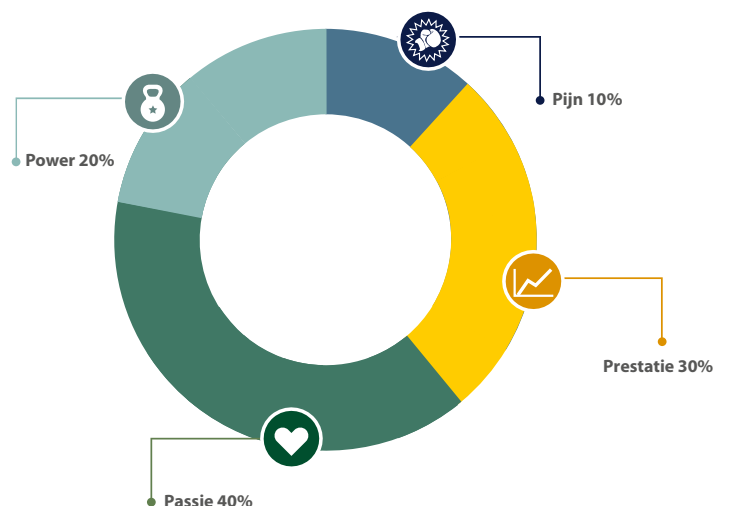
gever zijn. Traditioneel worden bomen vaak nog rommelig en geldverkwistend beheerd, zo is hij van mening. Een van Fliers grootste drijfveren is om de hele boombeheerwereld efficiënter maken. Al sinds 2008 schrijft hij daarvoor beheerplannen, die opdrachtgevers helpen orde op zaken te stellen op bomengebied met zogenaamd cyclisch boombeheer. Flier werkt met het hele bedrijf, dus zowel binnen als in het veld, in de cloud, in één computerwerkomgeving. Hierdoor werkt het bedrijf zeer efficiënt en is het enorm concurrerend in de markt.

NAAM	Bernard Flier
LEEFTIJD	34
FUNCTIE	(account)manager adviseur
BEDRIJF	Tree-O-Logic
GEBORTEPLAATS	Ede
BURGERLIJKE STAAT	Gehuwd
HOBBY'S	Lezen, fietsen, orgelspelen, geschiedenis, cultuur, natuur
OPLEIDING	Kaderfunctionaris bos- en natuurbeheer, European tree worker, European tree technician, geregistreerd boomtaxateur
WILDE VROEG WORDEN	Militair bij de Luchtmobiele Brigade

Ambitie kan langs veel wegen vorm krijgen. De ene keer zit het tegen. Dan komt doorzettingsvermogen om de hoek kijken. De andere keer krijgt passie alle ruimte omdat je op een flow zit. Wij vroegen alle kandidaten hun inspanningen af te zetten langs de meetlat van de vier P's: 'power' (slagkracht), 'pijn' (doorzettingsvermogen), passie, en 'prestatie' (strategisch inzicht). Dit is de meetlat van Bernard Flier:

Volle kracht van bij de start

De STIHL MS 201 TC-M* motorzaag voor boomverzorging: krachtig, handig en licht.

Koud starten en toch meteen aan de slag? Een koud kunstje voor de STIHL MS 201 TC-M. De volledig elektronische motorsturing M-Tronic, gecombineerd met een eenvoudige startprocedure en een uitstekende acceleratie, leveren namelijk meteen maximale kracht. Dankzij de 2-MIX-motor met spoelsysteem spaart deze machine toch brandstof. Bovendien maken de lichte constructie en hoogwaardige materialen deze machine erg comfortabel, terwijl ze tegelijkertijd een lange levensduur garanderen. U werkt tenslotte bovenin de boom ook helemaal zorgeloos: zowel de kettingbescherming als de moeren van het kettingwieldeksel zijn namelijk tegen verlies beveiligd. De STIHL MS 201 TC-M: het lichtgewicht bij uitstek voor wie boven in de boom meteen krachtig aan het werk moet.

Informeer u bij uw vakhandelaar of kijk op stihl.nl

* Boomverzorgingszagen worden speciaal ontwikkeld om bovenin bomen te werken.
STIHL adviseert om enkel geschoolde boomverzorgers met deze machines te laten werken.

STIHL®

Klantenportaal

Op de bedrijfswebsite heeft Flier een portal gelanceerd. Na persoonlijk inloggen kan een opdrachtgever daar in één werkomgeving alle documenten en gegevens over opdrachten zien die door Flier zijn verzameld. Flier laat op een tablet zien hoe het werkt. Het systeem lijkt op Dropbox, waar de geautoriseerde partijen op elk gewenst moment documenten, foto's en bijlagen kunnen uploaden in de werkomgeving, waarvan de andere betrokken partijen automatisch een melding krijgen. Te zien is wie wat heeft geüpload. De omgeving is onderverdeeld in de mappen Projectadministratie (facturatie, offertes en opdrachten), Projecten (inventarisatie, inspectie, bomeneffectanalyse, beheerplan enz.), Projectteam (hierin staan alle betrokkenen met naam en contactgegevens) en Projectagenda (hierin is voor iedereen zichtbaar wanneer er bijvoorbeeld een startoverleg plaatsvindt, een eerste concept ingeleverd moet worden of een oplevering staat gepland). Tot slot is er de Fotobibliotheek, waarin alle foto's van projecten per project staan gerangschikt. 'Een opdrachtgever die met een schade aan een boom zit, maakt foto's van de schade en zet deze samen met de gegevens daarover in het klantenportaal. Wij krijgen een melding, zodat we direct weten dat we aan de slag kunnen met de rapportage. Zodra wij de rapportage af hebben, wordt deze in de juiste map in het klantenportaal geplaatst. De opdrachtgever krijgt daarvan een melding en kan er direct mee naar de juridisch medewerker, om de aansprakelijkheidsstelling

verder te laten afhandelen. Uiterlijk binnen twee weken is alles rond. Het voordeel van het portaal ten opzichte van het traditionele e-mailcontact is de centrale werkomgeving, waarin iedereen toegang heeft tot de relevante documenten en informatie. Iedereen kan daarop terugvallen en alle documenten zijn verzameld. De opdrachtgever hoeft zelf niet te archiveren.'

Innovatie

Samen met zijn team heeft Flier recent een grote innovatieve stap gezet, waardoor de kwaliteit en de efficiency van het boombeheer substantieel wordt verbeterd. Tree-O-Logic heeft een slimme datamanagement- en analysetool ontwikkeld, genaamd Treedash®. Deze tool krijgt binnen het klantenportaal een eigen plek. Treedash® vist selecties van gegevens uit het systeem en geeft deze weer op een dashboard met een digitale kaart en overzichtelijke diagrammen. Eindeloos en ingewikkeld selecteren in het beheersysteem is hiermee verleden tijd geworden. Welke bomen zijn in een bepaalde wijk aan een snoeibeurt toe? Hoeveel bomen vormen een risico voor de omgeving? De gebruiker weet het met één muisklik. Een directieraming maken voor het snoeien van alle bomen in de gemeente die kleiner zijn dan 6 meter? Eén muisklik volstaat. Wordt er gewerkt met een gebiedsindeling? Eén klik op het gebied en het totaaloverzicht is in beeld, of het nu gaat om de aantallen of de kosten. Handig bij het aanvragen van offertes of het maken van het snoeibestand!

Voorheen waren gegevens over bomen voornamelijk toegankelijk voor boombeheerders, maar nu heeft het management ook eenvoudig inzicht en grip. Managers zijn niet dagelijks werkzaam in het boombeheersysteem, maar moeten wel verantwoordelijkheid afleggen aan de politiek en de burgers. Met Treedash® kunnen zij eenvoudig en zelfstandig vinden wat ze zoeken en daarover een toegankelijke, maar ook informatieve presentatie geven. 'Met Treedash® geven we de klant de regie over de gegevens weer in handen,' aldus Flier.

Maar Fliers innovatiedrang gaat niet met hem op de loop. 'De filosofie achter ons bedrijf is dat we niet per se moeten groeien, alleen als we de kwaliteit kunnen borgen en als het juiste personeel hiervoor beschikbaar is. Natuurlijke groei dus. Net als een boom: die groeit alleen goed als de groeiplaatsomstandigheden goed zijn. Bij een bedrijf moeten de omstandigheden bedrijfsmatig goed zijn om te groeien. Ik denk daarbij altijd aan de lange termijn; ik hoef niet op korte termijn te scoren.'

Horizon

Meer kennisuitwisseling bereiken in de bomenwereld, dat is voor Flier een stip aan de horizon. 'De bomenwereld is nogal naar binnen gericht. Er zijn veel kennisbijeenkomsten, maar die zijn vaak gericht op bomen. De klacht is vaak dat wij een sluitpost zijn, maar dat is deels ook onze eigen schuld. Wij moeten onszelf beter verkopen. Ik denk aan een gezamenlijk platform en gedeeld onderzoek op wetenschappelijk niveau. Mijn bestuurswerk bij de NVTB is ook een vorm van kennisuitwisseling. We hebben als branche een gezamenlijk belang. Als wij ons sterker verenigen, kan de buitenwereld ons beter vinden en worden we ook vaker betrokken bij projecten waarin bomen voorkomen. Natuurlijk komen we elkaar als concurrenten tegen in de markt, maar dat neemt niet weg dat we samen bruggen kunnen slaan en de verbinding zoeken.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6117

Ook onder bomen!

BIODIVERSITEIT IN HET
OPENBAAR GROEN

WEINIG ONKRUIDGROEI,
LAGE BEHEERKOSTEN

DUURZAAM ATTRACTIEF
BINNEN ÉÉN GROEISEIZOEN

SCHADUW

ZIEKTE & PLAGEN

BIODIVERSITEIT

WATEROVERLAST

URBAN HEAT

PLANT EENS WAT VAKER EEN ANDERE BOOM

DONDERDAG 13 OKTOBER
BOOMKWEKERIJ UDENHOUT

DONDERDAG 13 OKTOBER
BOOMKWEKERIJ UDENHOUT

Henry Kuppen
Dagvoorzitter

Donderdag 13 oktober organiseren de vakbladen Boomzorg, Stad + Groen en Boom in Business voor de zesde keer de Boom Innovatie Dag. Tijdens deze dag wordt een mengelmoois van onderwerpen behandeld: ontwikkelingen op het gebied van bomen, planten en heesters, techniek, informatietechnologie en beheer en onderhoud. De dag wordt dit jaar gevuld met elf sprekers. Zes van hen zijn ambassadeurs voor de inspiratiebomen die de afgelopen periode in vakbladen Boomzorg en Boom in Business de revue passeerden.

PROGRAMMA

09:30	Ontvangst: thema Plant eens een andere boom
10:15	Opening Boom Innovatie Dag door Henry Kuppen Welkomstwoord Martien Mantje, directeur Boomkwekerij Udenhout
10:20	Henry Kuppen Plant eens een andere boom
10:40	Inspiratieboom x <i>Sycoparrotia semidecidua</i> Thijs Kruiver
10:45	Inspiratieboom <i>Ulmus laevis fladderiep</i> Johan Canoot
10:50	Wolfgang Holz De Helmondse methode
11:10 - 12:00	Demonstraties en proeven en kleine lunch
12:00	Harro de Jong Over autistische steden
12:20	Inspiratieboom <i>Ostrya carpinifolia</i> Wolfgang Holz
12:25	Inspiratieboom <i>Eucommia ulmoides</i> Martin Tijdgat
12:30	Jaap Smit Diversiteit moet je doen
12:50	Inspiratieboom <i>Populus x canadensis 'Marilandica'</i> Henry Kuppen
12:55	Inspiratieboom <i>Acer monspessulanum</i> René Priem
13:00 - 14:00	Demonstraties en proeven en kleine lunch
14:00 - 14:20	Hans Kaljee Diversiteit binnen het iepensortiment
14:20 - 14:30	Uitreiking/ bekendmaking van de winnende inspiratieboom
14:30 - 15:30	Demonstraties en proeven en afsluitende borrel

BOOMINNOVATIEDAG.NL

vanBerkel

TGS

DOLMAR

VAN HELWOUT

VOS

Boomschier

Wijtmans

boomkwekerij

van der Horst

Kootenier BV

GREENMAX

Helicon

INFO GROEN

Kuppen

NATIONALE BOOMERSBANK

van der Horst

van der Horst

boomkwekerij

udenhout

PLANT EENS WAT VAKER EEN ANDERE BOOM

LEZINGEN

Wolfgang Holz

*Landschapsarchitect
gemeente Helmond*

DE HELMONDSE METHODE

De gemeente Helmond heeft een standaard voor straatbomen opgesteld. Als gevolg daarvan plant zij in principe alleen nog maar bomen in open grond. Dat betekent minder bomen in aantallen, maar wel kansrijker en duurzamer.

Henry Kuppen

Terra Nostra

PLANT EENS EEN ANDERE BOOM

Dagvoorzitter Kuppen ondervraagt een aantal beheerders en architecten naar de succesfactor achter diversiteit van aanplant:

- Thor Hendriks, Buro Bol
- Henry van Blitterwijk, gemeente Houten

Harro de Jong

*Landschapsarchitect
Buro Harro*

OVER AUTISTISCHE STEDEN

Landschapsarchitect Harro de Jong ergert zich aan het zoveelste nietszeggende bosje dat rondom steden wordt aangeplant. Die gebieden zouden beter toegankelijk moeten worden gemaakt en daar zou geld in gestoken moeten worden: 'Steden moeten gebruikmaken van wat het landschap te bieden heeft.'

Jaap Smit

Senior adviseur Cobra

DIVERSITEIT MOET JE DOEN

Jaap Smit heeft voor een aantal beheerders zogenaamde inspiratielijsten opgesteld. Doel hiervan is aannemers en beheerders concrete en voor de situatie onderbouwde suggesties te geven voor boomkeuze.

Hans Kaljee

*Hoofdstedelijk
bomenconsulent
Gemeente Amsterdam*

DIVERSITEIT BINNEN HET IEPENSORTIMENT

Amsterdam heeft naam gemaakt met haar uitgebreide sortiment iepen. Hoofdstedelijk bomenconsulent Hans Kaljee beschrijft hoe hij diversiteit binnen dit sortiment nastreeft door het door elkaar planten van iepensoorten in het Havengebied, IJburg en de Plantage Middenlaan.

Thijs Kruiver
x Sycoparrotia semidecidua

Het bastaardbroertje van Parrotia gaat op voor de titel 'inspiratieboom'.

Johan Canoot
Ulmus laevis fladderiep

Een mooie natuurlijke boom en niet zo'n stijve hark, waar boomkwekerijen vol mee staan.

Henry Kuppen
Populus x canadensis 'Marilandica'

Een karakteristieke stokoude baas, leunend in de wind.

Wolfgang Holz
Ostrya carpinifolia

Bijna een dubbelganger van haagbeuk, maar dan spannender en transparanter.

Martin Tijdgat
Eucommia ulmoides

Een klimaatboom die goed tegen zowel vocht als droogte kan!

René Priem
Acer monspessulanum

Haal een stukje Montpellier de stad in.

**WAT IS VOLGENS JOU DE
INSPIRATIEBOOM VAN 2016?**

STEM MEE!
BOOMINNOVATIEDAG.NL

LOCATIE
BOOMKWEKERIJ UDENHOUT
SCHOORSTRAAT 23
5071 RA UDENHOUT

Inwoners van Zeist bedenken bomenbeleid voor de komende zeventig jaar

Samen met twee ambtenaren ontwikkelt een groep bewoners het Lange Termijn Bomenplan voor de gemeente Zeist. 'Als het om bomen gaat, lopen we nu voorop in de rij'

Op 6 september van dit jaar keurde een dolenthousiaste gemeenteraad van Zeist unaniem het Lange Termijn Bomenbeheerplan 2016 – 2041 goed.

Het plan kwam tot stand door een nauwe samenwerking tussen bewoners en twee volhardende ambtenaren. 'Ik moest leren de gewenste toekomst los te laten.'

Auteur: Jessica Heggens

Verlengde Slotlaan vervangen: Door in een keer de hele laan (of een te onderscheiden deel van de laan) te vervangen, kun je de uniformiteit in leeftijd, grootte en soort waarborgen voor de toekomst.

Het was wennen voor beleids- en bestuursadviseur Inge Broekstra en groenbeheerder Rob Videler, burgers echt de ruimte geven om invloed uit te oefenen op het gemeentelijk beleid. In twee jaar tijd hielden ze 28 bijeenkomsten en schreven ze samen met een groep bewoners het Lange Termijn Bomenbeheerplan. 'Het was een cursus in luisteren. We waren niet tot deze kwaliteit gekomen als we dit alleen met ambtenaren hadden gedaan.'

Het was een beetje toeval, dat groenbeheerder Rob Videler erachter kwam dat de gemeente Zeist de komende vijftien jaar met een bovengemiddelde boomsterfte te maken krijgt. Videler: 'Alle 35.000 bomen van Zeist staan geregistreerd in ons beheersysteem. Daarin houden we bij hoe oud ze zijn en wat de levensverwachting is. Ik was aan het goochelen met die gegevens en kreeg een statistiek op mijn scherm waaruit bleek dat de komende vijftien jaar de helft van die 35.000 bomen aan het einde van zijn leven komt. Dat is goed te verklaren, omdat de gemeente Zeist vanaf de jaren dertig

een grote ontwikkeling heeft doorgemaakt. Veel bomen die toen geplant werden, zijn de komende jaren aan het einde van hun levenscyclus. Terwijl ik naar het scherm zat te staren, kwam Inge binnenlopen.'

Meningen wonen naast elkaar

Broekstra: 'Ik was bezig met het Groenstructuurplan. Daarin legt de gemeente zijn visie op het groen vast. Waar moet het groen voor gebruikt worden? Waar gaan we ons geld aan uitgeven? Een kernwaarde van Zeist is het groene karakter van de stad. Veel bewoners vinden groen en dus bomen erg belangrijk. Ze hebben er verschillende meningen over en die meningen wonen meestal naast elkaar.'

De ambtenaren realiseerden zich dat het beschikbare budget niet toereikend is om alle oude bomen de komende jaren te vervangen. Broekstra: 'We hadden € 75.000,- per jaar beschikbaar voor vervanging. Een boom kost tijdens zijn leven van

gemiddeld 70 jaar € 1.375,-, waarvan 45% bestemd is voor het rooien. Met dat budget van € 75.000,- konden we dus 75 bomen per jaar rooien, terwijl de noodzaak aanwezig was voor wel duizend bomen per jaar. Dat zou jaarlijks 1 tot 1,2 miljoen euro kosten.'

De tent uit duwen

Het Groenstructuurplan Groen (voor) Zeist werd in 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. Broekstra: 'Het verhaal van de stervende bomen had zo veel indruk gemaakt, dat de raad een bomenfonds in het leven riep. Daarin werden gemeentelijke meevallers gereserveerd voor het rooien en vervangen van de oude bomen. Daarnaast kregen we van de raad opdracht om scenario's uit te werken voor de vervanging van de bomen. Zeist heeft 60.000 inwoners en kent een grote groep groenliefhebbers. Als de samenleving met zo'n groot bomenprobleem geconfronteerd wordt, zijn ze vast bereid om mee te denken over oplossingen, dachten we. We hebben burgers opgeroepen om mee te

7 min. leestijd

denken over het bomenbeleid voor de komende zeventig jaar.'

De oproep leverde een groep van twaalf mensen op die mee wilden denken over het Lange Termijn Bomenbeheersplan. Videler: 'De raad wilde dat burgers vrij konden denken, zonder de invloed van ambtenaren. De bewoners zelf waren het daar niet mee eens; ze wilden er gemeentelijke deskundigen bij hebben.' Broekstra: 'De eerste avond was de sfeer gespannen en zaten we met het zweet in onze handen. We hielden ons op de achtergrond. Vanaf de tweede avond ging het beter. De ideeën, kennis en energie in die groep leverden ons veel nieuwe gezichtspunten op die we vanuit ons vastgeroeste stramien niet verwacht en bedacht hadden. Het leidde tot onverwachte scenario's, die politiek uiteindelijk heel handig waren.' Videler: 'Wij moesten de groep na iedere bijeenkomst de tent uit duwen. Ik heb veel geleerd over Zeist.'

Veel bewoners vinden groen en dus bomen erg belangrijk

Pijn in de buik

De aanpak in de groep was eenvoudig. Videler: 'We hebben briefjes gemaakt met punten erop en twee kaarten van Zeist meegenomen. De bewoners konden in twee groepen plannen maken met vier verschillende bedragen, oplopend van 75.000 euro tot acht ton. De groep werd in tweeën gedeeld en iedere groep kreeg opdracht om punten toe te kennen aan wat zij belangrijk vonden. Elk punt vertegenwoordigde een bedrag. Wij hebben ons afzijdig gehouden. Aan het eind van de avond hadden we twee keer vier scenario's. Bij één groep lag de nadruk op het groen om de hoek; de andere groep gaf prioriteit aan de cultuurhistorische lanen en parken.' Broekstra: 'De twee groepen kwamen

Luchtfoto laat zien hoe groen Zeist is.

niet dicht bij elkaar en toen begon bij ons de pijn in de buik. Hoe moesten we deze verschillende scenario's aan de gemeenteraad presenteren?'

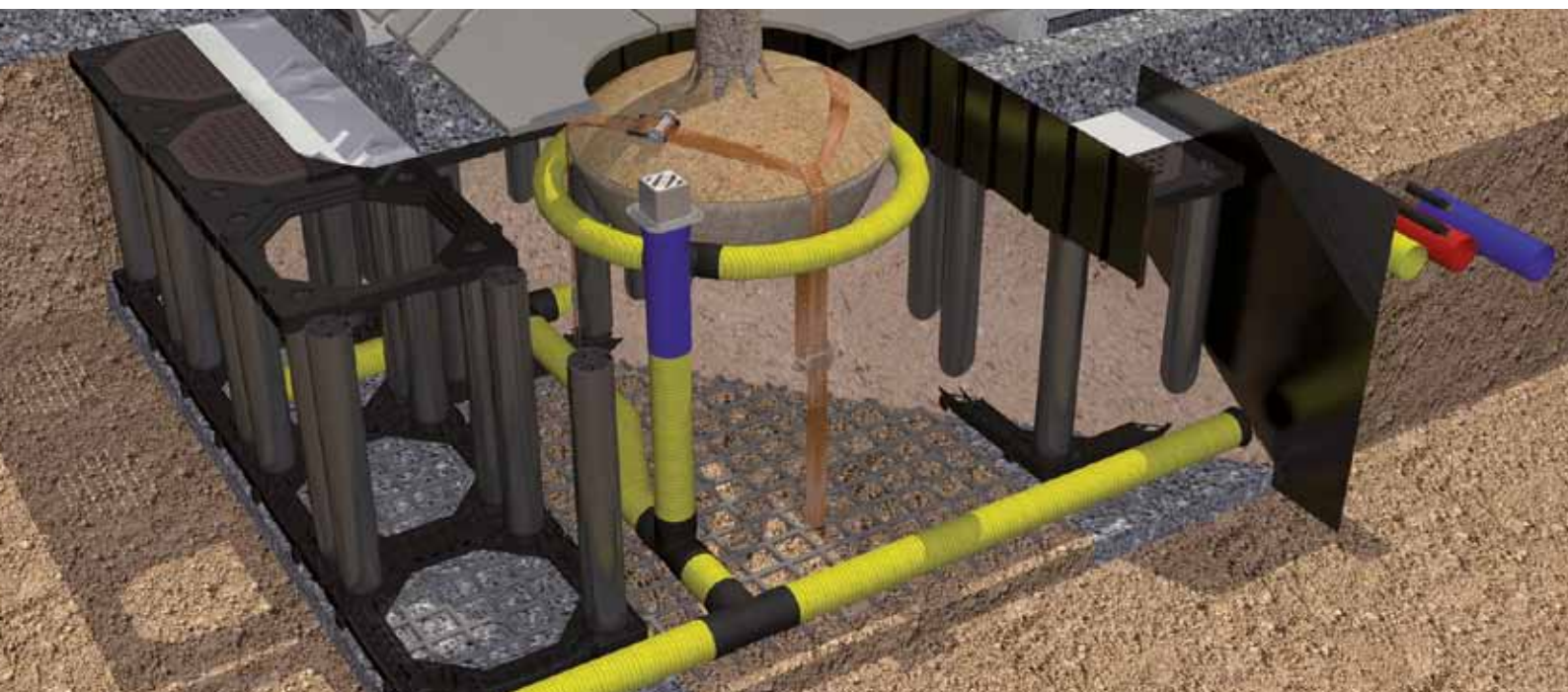
Nieuwe structuur

De groep besloot zelf het rapport voor de raad te schrijven; er werden werkgroepjes gevormd en de hoofdstukken werden verdeeld. Videler: 'Het onderscheid tussen ambtenaren en burgers viel toen weg. We waren echt een team. Omdat we alles tot in detail met elkaar bespraken, werden we gedwongen om ook de kosten nauwkeurig te specificeren.'

Het groepswork leidde tot een gezamenlijk plan: scenario Q, dat uitgaat van behoud van het groene karakter van de stad, slimme maatregelen voorstaat en bomen wil planten in een toekomstvaste omgeving. Niet het benodigde bedrag is leidend, maar de gewenste kwaliteit. De raad omarmde het scenario en gaf opdracht het uit te werken in een Lange Termijn Bomenbeheerplan. Daaraan werden geen financiële randvoorwaarden verbonden en dat is opmerkelijk. Broekstra: 'Het gaf ons en de groep de ruimte om te zoeken naar nieuwe structuren, waarbij we antwoord zochten op vragen als: waaruit bestaat het groene karakter van de stad,

Rob Videler en Inge Broekstra.

Duurzaam groen begint met een goede basisinrichting van het plantvak

Bomen maken onze stedelijke omgeving leefbaar. Een gezonde groene infrastructuur in de stad is daarom onmisbaar. GreenMax is gespecialiseerd in duurzame innovatieve producten voor de inrichting van de plantplaats boven en ondergronds, zodat groen en infrastructuur samengaan.

groeiplaatsconstructies

wortelschermen

straatmeubilair

boomverankering

amfibieëschermen

beluchting

bewatering

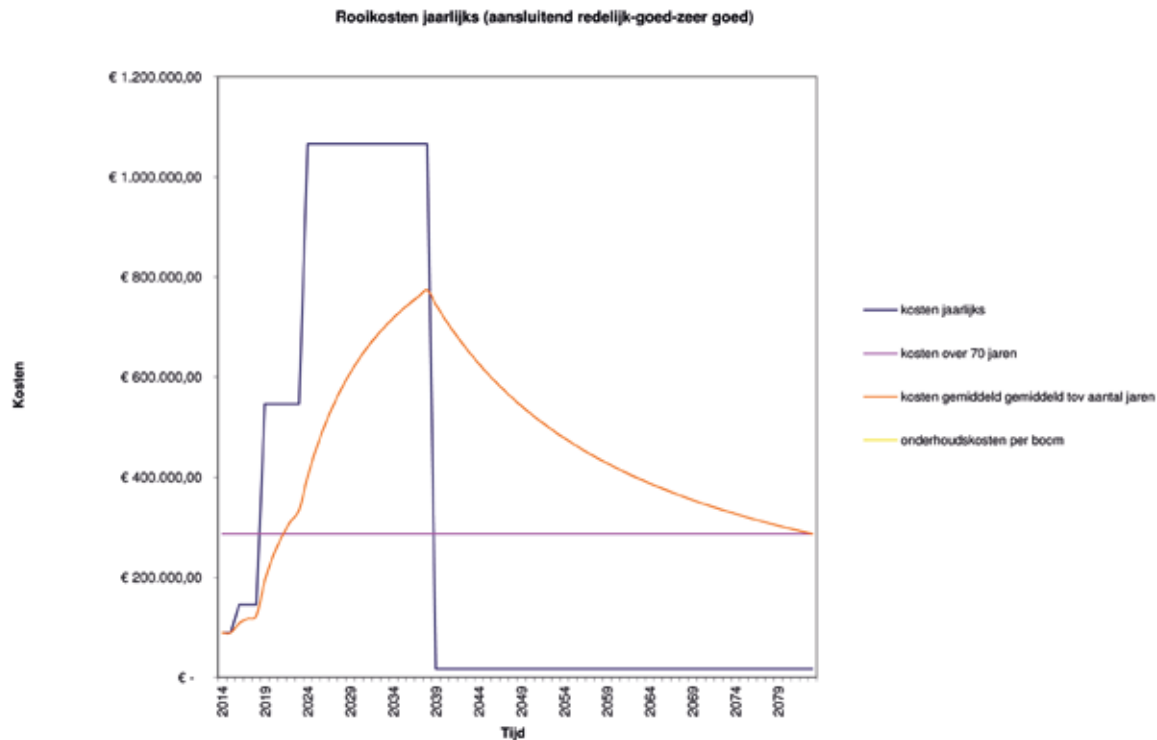
boomstambescherming

kantopsluitingen

machinale inbouw

Rooikosten jaarlijks

Het bleek niet altijd nodig om een nieuwe boom te planten

welke uitstraling willen we en welke en hoeveel bomen zijn daarvoor nodig?' De groep bekeek de stad als geheel, bracht de historische structuren, parken, pleinen, plantsoenen en buurten in beeld en zocht naar overeenkomsten tussen de verschillende gebieden. Die manier van kijken naar de stad werd omgezet in inspiratiebeelden voor de toekomst.

Van stippen naar vlekken

Broekstra: 'Hoe moesten we die inspiratiebeelden omzetten naar plannen? We hebben per gebied gekeken naar de ontwerpstyl, het aantal rijen bomen en de beschikbare ruimte. Zo ontstonden vergelijkbare gebieden.' Videler: 'Eerst hadden we een kaart met 35.000 stippen; dat veranderde langzaam in een kaart met gekleurde vlekken.' De groep kwam uiteindelijk tot zeven verschillende categorieën, die ieder een eigen bomenstructuur hebben: de landschappelijke boomstructuur, middeleeuwse boomstructuur, formele boomstructuur, Engelse landschapstijl-boomstructuur, Zeister profiel-boomstructuur, parken, pleinen en plantsoenen-boomstructuur en de buurtgroen-boomstructuur.

Videler: 'We hebben per categorie beschreven waaruit het groene karakter bestaat, hoeveel en welke bomen daarvoor nodig zijn en waar en wanneer bomen vervangen moeten worden.' De basis van het Lange Termijn Bomenbeheerplan is gelegd en bevat tot in detail de inrichting van de verschillende categorieën. Broekstra: 'Dat nieuwe beeld wilden we vergelijken met de huidige situatie, maar dat viel niet mee. Het beheersysteem vergde veel aanpassingen. Daarvoor hebben we iemand aan boord gehaald met verstand van bomen en van GIS. Zij heeft alle vervangings-

scenario's verwerkt, kaartmateriaal bijgewerkt en gezorgd dat we op de avonden over alle informatie uit het beheersysteem konden beschikken.' Videler: 'We moesten de gegevens uit het huidige systeem vergelijken met de nieuwe plannen. Dat was een heel gepuzzel, maar het gaf ons veel overzicht. Op basis van deze cijfers weten we precies wat ons te doen staat en kunnen we werkzaamheden perfect afstemmen met andere civiele plannen, zoals riool- en wegenvervangings.'

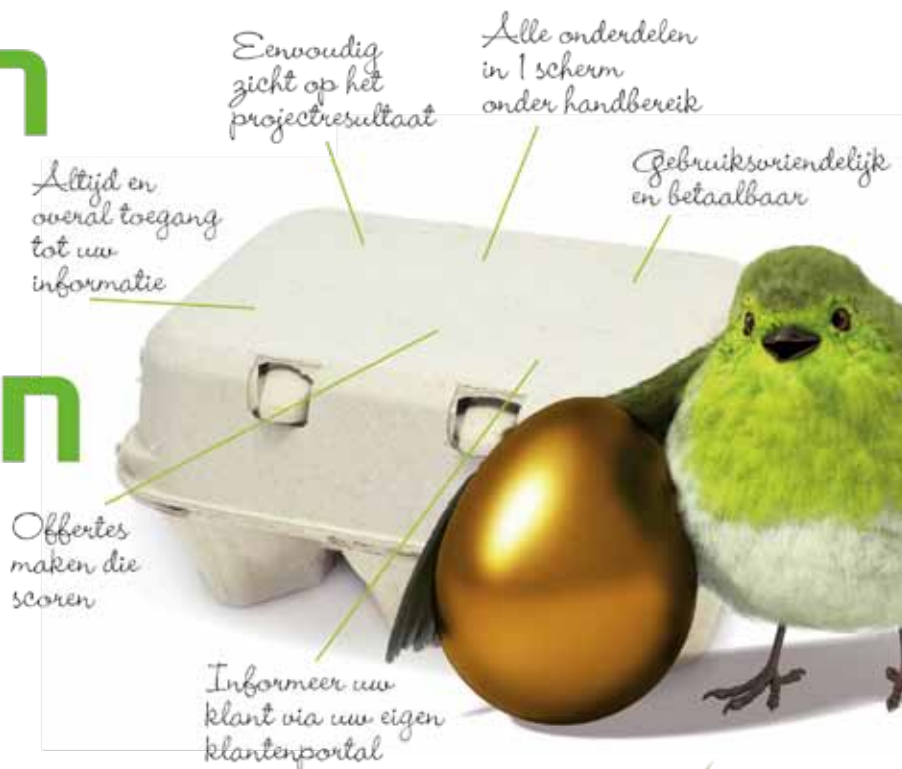
Boomverordening zit in de weg

Door anders te gaan denken, liep de groep tegen bestaande regelgeving aan die vastgelegd is in de Bomenverordening. Videler: 'Die verordening regelt dat voor iedere boom die weggaat een nieuwe boom geplant moet worden. Die verordening gaf rechtszekerheid, maar leverde tegelijkertijd veel procedures op tussen voor- en tegenstanders. Toen we echt anders gingen denken, bleek de verordening beperkend te werken. Het bleek niet altijd nodig om een nieuwe boom te planten. En soms wil je gezonde bomen kunnen kappen om in één keer een goede nieuwe laan voor de toekomst te kunnen neerzetten. Voor gemeentelijke bomen in Zeist gaat het nieuwe Bomenbeheerplan inmiddels boven de Bomenverordening. Het heeft wel vier jaar geduurd voordat het zover was.'

Gouden eieren bestaan

Voor de groenvoorziener.
Compleet nieuwe software
die u eenvoudig meer grip
geeft op uw bedrijfsvoering.

AANWEZIG OP
Boom Innovatie Dag
13 oktober 2016

GroenVision

Eenvoudig meer controle

T +31 (0)172 23 54 44 | groenvision.com/hovenier

Keurmerk voor Duurzame Boomkwekerijproducten

Vakmanschap, duurzaamheid, kwaliteit en garantie.

Groenkeur ontwerpt kaders en borgt kwaliteit in de groene sector. Wij maken promotie voor ons kwaliteitslabel op beurzen en congressen. Wij zitten aan tafel bij opdrachtgevers vanuit de overheid waardoor Groenkeur als gunningscriterium wordt opgenomen bij aanbestedingen.

'Groenkeur voldoet aan de eisen van
maatschappelijk verantwoord inkopen en
is het selectiecriterium bij aanbestedingen
voor groenvoorzieningen.'

Stichting Groenkeur

Postbus 1010

3990 CA Houten

030 - 659 5663

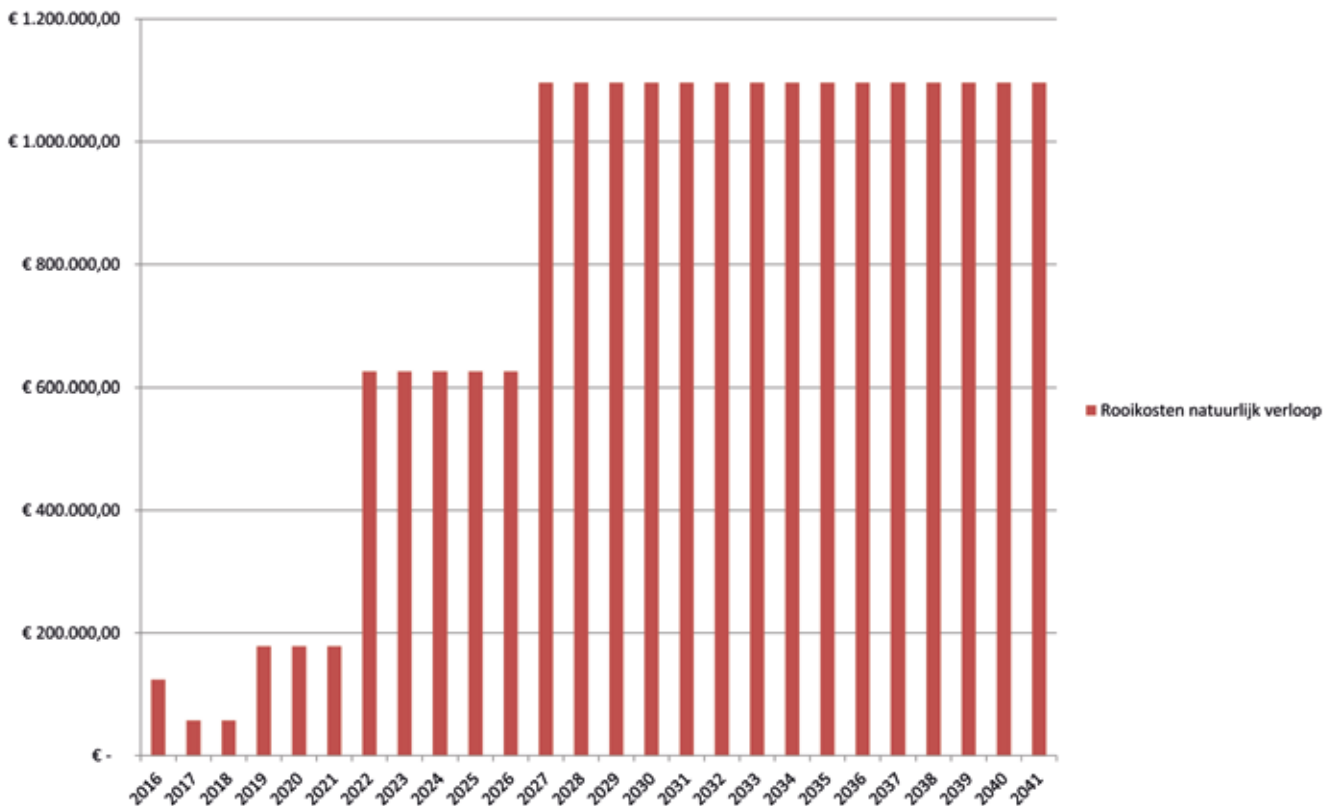
info@groenkeur.nl

www.groenkeur.nl

[@groenkeur](https://twitter.com/groenkeur)

Prognose rooikosten natuurlijk verloop (bron: VTA 2015)

Prognose rooikosten natuurlijk verloop.

Op 6 september werd het nieuwe Lange Termijn Bomenbeheerplan van 102 pagina's in de gemeenteraad van Zeist besproken. Broekstra: 'De raad had het lef om bewoners echt invloed te geven. Dan moet je ook de consequenties aanvaarden en dat hebben ze gedaan. Het nieuwe plan is unaniem aangenomen en de komende vijftien jaar wordt er door de gemeente Zeist geïnvesteerd. Voor de volle zeventig jaar is 48 miljoen euro nodig. Daarnaast is een extra storting van 2,1 miljoen euro in het Bomenfonds gedaan. Tijdens de zitting op 6 september waren er geen vragen en was er geendebat. Iedere fractie heeft het woord gevraagd en de algemene tendens was zeer positief: stop de pot vol, zodat dit plan ook echt uitgevoerd kan worden. Het is inhoudelijk een ijzersterk plan, dat nooit zonder de samenwerking met burgers gemaakt had kunnen worden. Die samenwerking leidde tot een groot politiek draagvlak.'

Videler: 'We hebben inzichtelijk gemaakt dat we meer geld nodig hebben. De piek van bomensterfte loopt vanaf 2023. We weten nu waar en wanneer de bomensterfte plaats zal vinden en hebben een kant-en-klaar plan. Op basis van dat plan is nu genoeg geld beschikbaar.'

Gezondverstand-samenwerking

Broekstra en Videler kijken met grote tevredenheid terug op het proces van de afgelopen jaren en zijn als ambtenaar veranderd. Broekstra: 'Je komt ergens toe als je met elkaar in gesprek gaat. Als we dat niet hadden gedaan, waren we bij de bekende standpunten gebleven. De intensieve samenwerking met burgers heeft ervoor gezorgd dat het plan op deze manier is aangenomen. Het vertrouwen, ook vanuit de politiek en de raad, was groot. Voor de inwoners was het belangrijk om invloed te hebben op hoe Zeist eruit gaat zien. Door invloed ontstond zeggenschap. Als ambtenaren hebben wij geleerd om ruimte te geven en ons dienstbaar op te stellen en benoemen wat er onderhuids speelde. De sfeer was belangrijk: stel echte vragen en luister naar het antwoord. Deze aanpak passen we ook toe in tal van andere projecten en ook daar werkt het.'

Nu het plan is vastgesteld, moet de rest van Zeist erbij betrokken worden

Videler: 'We zijn benieuwd hoe de bewoners gaan reageren op de aanpak van categorieën. Het zal ongetwijfeld verschil van mening opleveren.'

Daarnaast gaan we per buurt maatwerkplannen maken. Hoe gaan we burgers daarbij betrekken? Wat we voor de stad in zijn geheel gedaan hebben, doen we bij de buurten in het klein. Dat wordt nog wel een uitdaging, maar daar hebben we veel zin in.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6118

Boombeschadigingen tijdens klepelmaaaien: incident of hot item?

Boze bewoner in Súdwest-Fryslân hekelt maaibeleid en zoekt de pers op

Dertig beschadigde bomen na acht kilometer klepelmaaaien. De schoonheidsprijs verdient het niet, daar is iedereen het over eens. Bewoner en fanatieke natuurliefhebber Peter Kerkstra ergert zich er zo aan, dat hij foto's maakte en de publiciteit zocht. Wat is er precies aan de hand in het prachtige Friese plaatsje Hemelum? En is dit een op zichzelf staand incident of staat dit ergens model voor?

Auteur: Peter Voskuil

'Waar maak je je druk om?' zeggen dorpsgenoten tegen hem. Maar Peter Kerkstra kan niet anders, zegt hij. 'Ik ben iemand die kleur durft te bekennen waar anderen denken: laat maar.' Aan klepelmaaaien op zich heeft hij al een ingebakken afkeer. Alles wat zo'n maaier aan natuur tegenkomt, wordt weggeslagen. Bloemetjes, bijtjes, betonpaaltjes die eigenlijk horen te blijven staan, alles.

Vandalisme

Dat het weggeslagen gras vervolgens niet wordt opgeruimd, maar blijft liggen rotten, stuit hem eveneens tegen de borst. Kerkstra: 'Je weet dan wat er voor in de plaats komt: onkruid en brandnetels.' En als er dan ook nog iemand komt die over een afstand van acht kilometer dertig bomen beschadigt, met inkepingen en weggeslagen stukken schors, dan komt hij helemaal in actie.

Ruim twee jaar houdt Kerkstra zich nu al bezig met het maaibeleid langs het Morrapad, een toeristische fiets- en wandelroute tussen de pittoreske Friese plaatjes Koudum en Hemelum. 'Klepelen is de goedkoopste manier van maaien. Ik snap niet waarom dat zo dicht langs de bomen moet. Dat je een keer per ongeluk een boom raakt, oké; maar dit slaat nergens op. Ik begrijp ook niet waarom de

strook die weggemaaid wordt zo groot moet zijn. Eén in plaats van twee meter is ruim genoeg.'

Schoonheidsprijs

Tot twee keer toe kreeg Kerkstra van de gemeente als antwoord op zijn mailtjes dat dit de schoonheidsprijs niet verdient en dat de aannemer erop aangesproken zal worden. De aannemer biedt de tweede keer aan de beschadigingen in te smeren met een beschermingsmiddel, maar de gemeente slaat dit aanbod af, omdat zij geen goede ervaringen heeft met dergelijke middelen. Bomenexpert Jan-Bouke Sijtsma van het kenniscentrum voor bomen KCB geeft ambtenaar Koornstra daarin gelijk. 'Je moet er met beschermingsmiddelen direct bij zijn, anders heeft het geen effect meer. Het beste is om de beschadigde plek meteen in folie te wikkelen. Wat je wel kunt doen, is het in de gaten houden en zo gauw je rupsen ziet, die weghalen.' Of de bomen het loodje zullen leggen door de inkepingen en de weggeslagen stukken boomschors, is moeilijk te voorspellen. De meeste bomen herstellen volgens Sijtsma inderdaad, maar hij wijst erop dat in het gebied in kwestie momenteel wel een verhoogde infectiedruk heerst.

Tot nu toe hebben zijn acties overigens allermist tot verbetering geleid, vertelt Kerkstra. 'Dan ga je er een volgende keer extra op letten en constateer je dat er nog veel meer bomen beschadigd zijn. Dit is niet normaal meer, denk je dan. Ik ben een

natuurmens; natuur is kostbaar en het is aan ons daar verantwoord mee om te gaan. Het herstelt zich wel weer, krijg je dan bij de gemeente te horen. Ik vind ook: als je een klus uitbesteedt voor een bepaalde prijs, hoor je ook te controleren of het wel goed gebeurt. Daar is hier dus geen sprake van. Maar grote organisaties hebben altijd een weerwoord; als burger sta je alleen.' Naast het mailtje dat hij naar de gemeente stuurde, belde hij de tweede keer dat hij schade constateerde ook met de aannemer, die overigens door alle partijen (de gemeente, Kerkstra) zorgvuldig buiten de discussie wordt gehouden. 'Die aannemer heeft zijn excuus gemaakt en ik wil zijn bedrijf niet beschadigen in de media', zegt Kerkstra, wanneer hem naar de naam van de aannemer wordt gevraagd.

Aangifte

Verder dient Kerkstra ook een klacht in bij natuurorganisatie Flora en Fauna. Die laat hem in een reactie weten niet over bomen te gaan. En Kerkstra doet aangifte bij de politie van beschadiging van bomen. Omdat die bomen niet van hemzelf zijn, weigert de politie de aangifte op te nemen. 'Ik voel me niet serieus genomen als bewoner', zegt Kerkstra.

Jelle Koornstra, verantwoordelijk ambtenaar bij Súdwest-Fryslân, laat in een reactie weten dat het maaibeeld in Hemelum niet is veranderd de laat-

ste jaren. Hij is wel in gesprek met de aannemer over de gang van zaken. Zijn indruk is dat er geen sprake is van nonchalance of kwade opzet. 'Er is eerder iemand bezig geweest die het te goed heeft willen doen', aldus Koornstra, die volgens eigen zeggen niets liever zou willen dan bermen als die langs het Morrapad zo ecologisch mogelijk beheren. 'Maar daar is helaas niet genoeg geld

Jan-Bouke Sijtsma

Peter Kerkstra

**GreenMax is op zoek naar een
Technisch Adviseur voor Inrichting Openbare Ruimte**

Ter uitbreiding van ons adviseursteam zoeken wij per direct: Een Technisch Adviseur voor Inrichting Openbare Ruimte.

GreenMax

GreenMax te Heeswijk-Dinther levert een totaalpakket aan producten specifiek voor de inrichting van het plantvak en de bescherming van de infrastructuur in onze stedelijke omgeving. Daarbij leveren we aanverwante artikelen voor de inrichting van het stedelijk interieur.

De Functie

Als technisch Adviseur voor de inrichting van de openbare ruimte adviseer je onze relaties, bestaande uit gemeenten, aannemers/hoveniers, landschapsarchitecten en adviesbureaus. Je staat regelmatig op beurzen in binnen en buitenland. Daarnaast ondersteun je onze buitenlandse dealers.

Jouw profiel

- Enkele jaren ervaring/kennis in de groenbranche
- Goede communicatieve vaardigheden in Nederlands, Duits en Engels (Frans een pré)
- Kennis van Microsoft Office
- Servicegericht
- Zelfstandig

Solliciteren

Wil jij graag deel uitmaken van ons team en voldoe je aan het profiel? Stuur ons dan jouw motivatiebrief + CV naar info@greenmax.eu tav. Sharell Hoogvorst.

**De specialist op het gebied van
Eikenprocessierupsbeheersing
met nematoden**

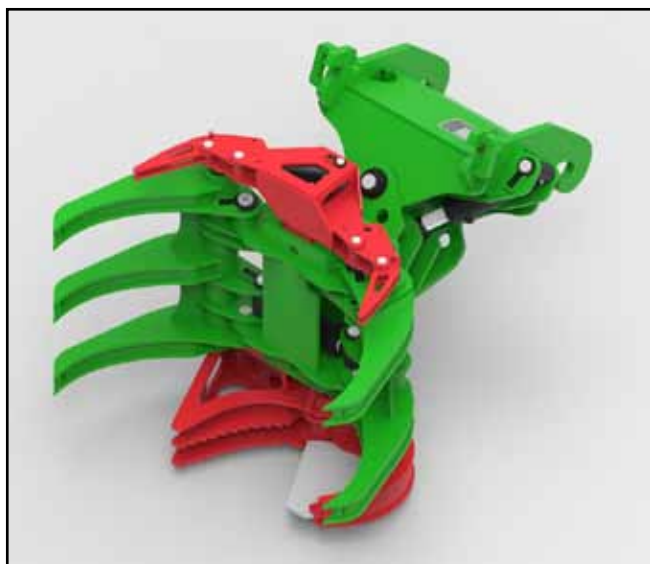
www.wolterinck.nl
E-mail: info@wolterinck.nl
Tel: +31 (0) 544 481 444

Groeneveldt Grijpers BV

Nieuwe Ontwikkeling!

Multi Klem 600 — 800

Nieuw! De Multi Klem 800 en Multi Klem 600, Hout Grijpers waaraan zowel een Zaagkast, Knipper en/of Verzamel Arm gekoppeld kan worden. Deze grijpers zijn uitgerust met een Duo en Kantel Connector. Zo heeft u de beste behendigheid met de gripper tijdens de werkzaamheden! Tevens ook te huur!

WAT VINDEN WE VAN DEZE KWESTIE?

Jan-Bouke Sijtsma (Boom KCB): 'Op zich is het al redelijk uniek burger dat een burger zich hier druk over maakt. Als mensen zich druk maken over bomen, hebben ze er vaak last van. Dan willen ze ze juist kwijt.'

Jelle Koornstra (verantwoordelijk ambtenaar Súdwest-Fryslân): 'Je probeert het beleid uit te leggen, maar je overtuigt niet altijd alle mensen. (...) Je hoort mij daarover niet zeuren. Het hoort bij het werk en dit soort protesten houdt je wel scherp.'

Ook reageren? Stuur een e-mail naar project@nwst.nl

voor. Wat niet wegneemt dat we er wel rekening mee houden, bijvoorbeeld in het broedseizoen.' Volgens Sijtsma kunnen boompalen helpen de bomen te beschermen tegen te dichtbij komende maaimachines.

Sijtsma heeft geen zicht op de omvang van het probleem van maaischade aan bomen. Hij weet dat maaierwerk door alle bezuinigingen steeds goedkoper wordt weggezet in de markt. 'Misschien zal het aantal schades door de bezuinigingen wat toenemen, maar dat zal per gemeente verschillen.' In veel onderhoudscontracten staan clausules waarin vooraf al afspraken worden gemaakt over boombeschadigingen, soms met afgesproken boetebedragen.

Vaak ontstaat schade door onwetendheid, omdat de bestuurder van de maaimachine onvoldoende ervaren heeft of omdat het aan kennisniveau ontbreekt. Sijtsma kent uit de praktijk gevallen waarin beschadigingen juist ontstonden uit de drang om heel nauwkeurig te werken, in plaats van ruim om de boom heen te gaan en de bosmaaier of -trimmer zijn werk te laten doen.

Afwegingen

In iedere gemeente heb je fanatieke burgers die ambtenaren scherp in de gaten houden. Koornstra heeft wat dat betreft meerdere Kerkstra's rondlopen in zijn gemeente. *It's all part of the job*, vindt hij. Het is goed dat zulke mensen er zijn, want die houden je scherp. 'Je probeert het beleid uit te

'Dat je een keer per ongeluk een boom raakt, oké, maar dit slaat nergens op'

leggen, maar je overtuigt niet altijd alle mensen. Als ambtenaar heb je te maken met het algemeen belang, terwijl zij alleen het belang blijven zien waarvoor zij op de bres staan.'

De belangen die Koornstra in dit geval tegen elkaar moet afwegen, zijn vaak tegengesteld. Zo is de berm er ook om de weg en de weggebruikers te beschermen. Niet bij bomen maaien is een alternatief, maar levert soms weer klachten op van andere bewoners die dat niet netjes vinden. Agrariërs zijn juist weer voorstander van maaien, omdat ze geen zaden en onkruid in hun naastgelegen land willen. Alles bij elkaar worden dan afwegingen gemaakt. Kosten, veiligheid, andere belangen.

'De ecologische meerwaarde van het heel duur maaien van bermen is vaak niet zo groot.' Koornstra zegt via Dorpsbelangen Hemelum in gesprek te blijven met Kerkstra.

Kerkstra zelf ondertussen wacht met spanning de volgende maaibeurt af. 'Ik denk dat ze in wwseptember nog een keer komen, dit jaar.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6119

De uitdagingen van bomen op een dak

Bomen planten in een volledig onnatuurlijke omgeving. Hoe doe je dat?

Het realiseren van gezond groeiende bomen bovenop het dak van een parkeergarage, midden in het centrum van Leeuwarden, op een intensief gebruikt plein en in een omgeving die vijandig is voor alles wat groeit, dat lijkt onmogelijk. Voor een boomtechnisch adviseur is dit enerzijds een hoofdpijndossier, maar anderzijds is het een geweldige uitdaging, waarbij alle trucs uit de kast moeten worden gehaald om de bomen zich gezond te laten ontwikkelen.

Auteur: Jorn Beerendonk, Pius Floris Boomverzorging, Bergum

In december 2012 kreeg Pius Floris Boomverzorging in Bergum een aanvraag binnen van Van den Berk Boomkwekerijen, om voor de gemeente Leeuwarden tien grote bomen te planten in Leeuwarden voor het project 'Zaailand'. De bomen moesten komen te staan op het nieuw in te richten Wilhelminaplein, dat in het centrum van Leeuwarden ligt, ten westen van het winkelcentrum Zaailand. Onder het Wilhelminaplein werd op dat moment een ondergrondse parkeergarage aangelegd en de aan te planten bomen moesten op het dak van deze parkeergarage komen te staan. Er was hier geen aansluiting met de omliggende bodem, dus de groeiplaatsen van deze bomen werden volledig kunstmatig aangelegd.

Hierna volgde gesteggel over verschillende boomsoorten, maar op advies van het landschapsarchitectenbureau Hosper werd door de vereniging van winkeliers uiteindelijk gekozen voor meerstammige zilversdoorns (*Acer saccharinum* 'Laciniatum Wieri'). Een verrassende keuze, esthetisch aantrekkelijk maar niet bij uitstek geschikt voor de beoogde locatie. Het Wilhelminaplein is een langgerekt, open plein, dat zeer gunstig ligt om de overwegende windrichting vrij spel te geven. Zilversdoorns zijn relatief takbreukgevoelig. In meerstammige vorm zullen de afzonderlijke kroondelen door lichtconcurrentie meer opgaand worden dan bij een enkelstammige soortgenoot, waardoor hij wellicht ook takbreuk-

gevoeliger is. Daarnaast zou het plein worden bestraat met Aziatisch hardsteen, een zilverkleurige bestratingssteen. In combinatie met de grote raampartijen van de bebouwing rond het plein zou de straling van de zon en de temperatuur flink kunnen oplopen. Een schone taak voor de bomen om temperatuurpieken te dempen, vooral omdat jonge zilversdoorns gevoelig zijn voor uitdroging door verdamping. Genoeg uitdagingen in het verschiert, dus.

De groeiplaats

De bomen werden boven op het dak van de parkeergarage geplant. In het straatbeeld is dat onzichtbaar, want het dak van de ondergrondse

7 min. leestijd

ACHTERGROND

parkeergarage ligt onder het maaiveld.

Feitelijk maakte het niet zo veel uit of de bomen werkelijk op dakhoogte zouden staan of op straatniveau, want ze hebben geen contact met de volle grond en weersinvloeden hebben vrij spel op het plein. De bomen staan dus in een volledig onnatuurlijke omgeving.

In het ontwerp werd gekozen voor twee losse rijen op het plein, een rij aan de noordzijde en een rij aan de zuidzijde. Vanwege een hoogteverschil in het straatniveau kregen beide bomenrijen een afzonderlijk watergeefstelsel. Dit watergeefstelsel voedt een groeiplaats die opgebouwd is uit een laag kratjes met daarop zogenaamde *watershells*. Deze watershells dragen de betonlaag waarop de bestrating van het plein ligt en zorgen ondergronds voor doorwortelbare ruimte. Over de kratjes heen ligt een doek, waarop teelaarde is aangebracht. De watershells staan op pvc-pijpen op de kratten, om voldoende ondergrondse ruimte te creëren. Het watergeefstelsel zorgt ervoor dat er constant een laag water in de kratten staat via een ringleiding. Her en der tussen de kratten is doek gelegd; door capillaire werking transporteert dit doek het water in de groeiplaats. Het waterniveau

wordt centraal geregeld in een putkast, waarin twee bakken met een vlottersysteem staan.

De aanleg

In het vroege voorjaar van 2012 was het dan eindelijk zover: de bomen konden worden geplant! Toen kwamen ook de eerste uitdagingen naar voren. Aan de noordzijde van het plein gingen de grote bomen van Van den Berk er soepel in, maar aan de zuidzijde pasten de kluiten niet in de voorziene groeiplaatsen. De kluiten waren te dik, waardoor de stamvoeten ver boven het straatniveau uit kwamen. Er moest dus worden geïmproviseerd. Er werd besloten om bij deze bomen de kratten onder de kluiten weg te halen en alles netjes in het doek te stoppen, zodat het watergeefstelsel niet vervuild raakte. Later zou blijken dat dit geen goede oplossing was, maar het was en is niet duidelijk hoe deze bomen anders geplant hadden moeten worden.

Bij de aanplant kregen wij opdracht om ook de nazorg voor deze bomen op ons te nemen. In die periode had ik net de switch gemaakt van boomverzorger naar boomtechnisch adviseur. Ik had dus de unieke ervaring om de bomen te planten en daarna de verantwoordelijkheid te dragen voor de ontwikkeling van die bomen. Hierdoor ben ik zeer betrokken bij het project, temeer omdat ik zelf in Leeuwarden woon.

De nazorg

In theorie zou dit de makkelijkste klus moeten zijn. De bomen hebben een watergeefstelsel,

ondergronds en bovengronds ruimte om zich te ontwikkelen, en ik mocht daar regelmatig naar gaan kijken. Maar al snel bleek dat dat niet zo eenvoudig is. Door onze improvisatie aan de zuidelijke kant van het plein was het watergeefstelsel verontreinigd. De bomen in deze streng ontwikkelden zich dan ook minder enthousiast dan die aan de noordzijde van het plein. De oorzaak hiervan moest door middel van onderzoek achterhaald worden, en vrijwel meteen bleek dat het groeiplaatssysteem hier niet op berekend was. Het was niet mogelijk om het waterniveau in de groeiplaatsen te controleren. Uit boringen in de kluiten bleek al snel dat de kluiten van sommige bomen volledig verzadigd waren. Om te controleren of het watergeefstelsel goed werkte, werd het systeem een paar keer leeggepompt. Hierbij kwam aarde met het water meegespoeld. Vervuiling in het systeem, dus! Kort daarop werden er peilbuizen geplaatst in de kluiten van zes van de tien bomen op het plein. Aan de zuidzijde van het plein werden bijzondere peilhoogtes gemeten.

Aan de noordzijde van het plein kwam het peil bij de bomen redelijk overeen met het peil in de putkast. Aan de zuidzijde van het plein was dit duidelijk niet het geval. Maar hoe was het mogelijk dat het waterpeil in de groeiplaatsen beduidend hoger was dan in de putkast? Volgens de wet van de communicerende vaten moet dit niet kunnen. Waarschijnlijk werd het veroorzaakt door de capillaire werking van de leemachtige grond waarin de boom is gekweekt. Door de opbouw

Ongetwijfeld heeft u ze al eens gezien: de gietrand van kunststof die om jonge bomen wordt geplaatst om het gietwater vast te houden en de stam en wortels te beschermen tegen maaimachines en strooizout. Helaas wordt er nog steeds vaak gebruik gemaakt van een kunststof van lage kwaliteit (LDPE), met als gevolg dat deze gietranden snel beschadigen en hun functie verliezen.

Het kan beter!

Bij RootBarrier B.V. gebruiken wij uitsluitend HDPE als kunststof voor de gietranden. HDPE is veel sterker dan LDPE en is in de Benelux 10 jaar UV-bestendig, waardoor de RootBarrier® Gietrand meerdere malen gebruikt kan worden. Goed voor uw portemonnee én voor het milieu. RootBarrier® gietranden zijn eenvoudig te installeren met behulp van de speciale RootBarrier® Connector en staan bijzonder stevig dankzij de RootBarrier® Grondverankering in plaats van schroeven aan palen. Bovendien maakt deze Grondverankering het mogelijk onze RootBarrier® Gietrand op een talud te plaatsen.

Heeft u interesse in onze gietrand of een van onze andere producten, bezoek dan onze website www.rootbarrier.nl of neem rechtstreeks contact op met een van onze medewerkers op telefoonnummer 0320 215 805. Wij helpen u graag verder!

RootBarrier B.V. | T 0 320 215 805 | sales@rootbarrier.nl | www.rootbarrier.nl | Nikkelstraat 5, 8211 AJ Lelystad

Boomgranulaat ECO

Boomgranulaat ECO van Heicom is ideaal voor bomen in **stedelijk** gebied. Zelfs op plaatsen waar niet altijd grondwater binnen bereik is. Met een hoge draagkracht zijn bomen beter bestand tegen zware verkeersbelasting. Boomgranulaat ECO is een **uniek** en **duurzaam** product. Het product bestaat voor 85% uit gerecyclede grondstoffen, zoals breuksteen van spoorballast. Het gesteente voldoet aan het DUBOkeur® (lage milieu-impact).

Heicom Boomgranulaat ECO is hét product van de toekomst!

*Hoge draagkracht
i.c.m. organische stof
en lutum*

Heicom BV
www.heicom.nl

Broekeroordsweg 3b
8095 RM 't Loo/Oldebroek

0525 63 08 89
info@heicom.nl

van het plein was het onmogelijk (zonder destructieve maatregelen) om net buiten de kluit het waterpeil te meten; controleren was dus niet mogelijk. Een tijdelijke oplossing was om gaten in de kluit te boren, zodat de bodem kon ontluichten. Later werden er extra overstorten geplaatst door de gemeente Leeuwarden. Vooral dit laatste had duidelijk effect, maar de bomen aan deze zijde van het plein blijven tot op de dag van vandaag achter in ontwikkeling.

In 2014 ging het mis aan de noordzijde van het plein. In de zomer, tijdens de bouwvak, was er een lange droge en warme periode met een lage luchtvochtigheid. Aan het einde van mijn vakantie werd ik gebeld door de gemeente, met de mededeling dat de bomen volledig verdroogd waren en het blad eraf gevallen was. Groot alarm! Diezelfde dag ben ik op het plein gaan kijken. Drie van de bomen waren inderdaad vrijwel bladloos, terwijl het begin augustus was. In de peilbuizen was de grondwaterstand lager dan normaal, maar nog wel meetbaar. Uit een bodemvochtmeting in de kluiten van de bomen bleek dat er weinig, maar voldoende vocht in de bodem aanwezig was. Wat was er gebeurd? Dat hebben we nooit volledig kunnen achterhalen.

Het watergeefstelsysteem leek goed te werken en had nog nooit gehaperd. Er was vocht, maar toch hadden de bomen hun blad verloren. Het ging precies om de drie bomen die het meeste zonlicht vangen. Mijn theorie: door de glanzende, zilverige bestrating in combinatie met de spiegelende gevels zijn deze bomen te veel blootgesteld aan uv-licht, een onnatuurlijk hoge dosis straling. Het effect is vergelijkbaar met dat van een magnetron, maar dan langzamer. Alsof ze mijn theorie kracht wilden bijzetten, verloren de twee overige bomen in dit rijtje in de daaropvolgende weken ook hun blad, terwijl dit bij de eerste inspectie niet was opgevallen. Gelukkig liepen de bomen na een paar weken weer uit.

Om te onderzoeken of er toch geen obstructie zat in de aanvoer van water naar de bomen, waardoor er tijdelijk niet snel genoeg water bij de bomen kon komen, probeerden we samen met de gemeente Leeuwarden de ringleiding te onderzoeken. Ik schrijf 'probeerden', want het onderzoeken viel tegen. We probeerden om via de putkast een flexibele spuitlans (vaak gebruikt bij rioleringsinspectie) door het systeem te krijgen. Direct na de putkast stootten we echter op een heel nest pvc-

bochten. Met enige moeite kwamen we daarlangs, maar op de hoek van het plein, waar de ringleiding naar de groeiplaatsen eigenlijk begint, kwamen we niet verder. Uit het onderzoek bleek wel dat er een flink hoogteverschil was ontstaan in de buis naar de ringleiding. Dit zou tijdelijk een obstructie kunnen veroorzaken. Maar hoe had dit kunnen gebeuren? De ringleiding kon niet geïnspecteerd worden en er zat een slinger in de aanvoer. Dit was natuurlijk niet de bedoeling en veroorzaakte meer vragen dan oplossingen.

Naast deze perikelen in de groeiplaats speelden er nog allerlei andere uitdagingen voor de boomtechnisch adviseur. Elk jaar wordt er een kermis gehouden op het Wilhelminaplein, compleet met botsauto's, zweefmolens en achtbaan. Deze attracties nemen veel ruimte in, blijkbaar meer dan beschikbaar. Groot was de schok toen ik tijdens de kermis op het plein kwam. De bomen waren opgebonden en aan de kant gebogen met behulp van touwen en spanbanden. Er was schade aan de bast en de takken, om nog maar te zwijgen van de veiligheid. Als er een spanband zou knappen, waren de gevolgen niet te overzien! In de winter van 2013 was er Serious Request van

Wegens aanhoudende groei zijn wij voor ons buitenteam op de afdeling Bomen & Boomverzorging op zoek naar een:

COÖRDINATOR BOOMVERZORGING

(ETW+) MET AMBITIE!

De Coördinerend ETW'er groeit naar:

- Projectvoorbereiding/uitvoering
- Aansturing als voorman
- Projectregistratie, o.a. in Geo Visia
- Het opnemen en adviseren van klanten
- Betrokkenheid bij (na)calculaties in samenwerking met het bedrijfsbureau

Voor deze functie zien wij iemand die:

- Ervaren is met alle boomverzorgingsaspecten
- Meerdere projecten tegelijk kan aansturen
- Een teamspeler is en initiatieven neemt
- Feeling voor automatisering en commercie
- Inzicht heeft in bedrijfsprocessen en de financiële kant van projecten

Geïnteresseerd?

Kijk op www.loohorst.com voor meer info!

LooHorst
landscaping - hoveniers - dak- & gevelgroen

Buitenbrinkweg 51
3853 LV Ermelo
T: 0341 49 47 69
www.loohorst.com

NATIONALE BOMENBANK

Van der Tol • Vestiging Noord-Holland • Boomspecialisten

Voor de uitbreiding van ons team in de regio Amsterdam zijn wij op zoek naar een:

Vakbekwaam boomverzorger

De Nationale Bomenbank is sinds 1972 actief op het gebied van boomverplanting, boomverzorging en onderzoek bij bomen. Tot onze klantenkring behoren gemeenten, provincies en andere overheidsinstanties, projectontwikkelaars, woningcorporaties, bedrijven en particulieren.

Lijkt jou dit wat? Kijk voor het volledige functieprofiel op www.nationalebomenbank.nl en stuur je CV naar: secretariaatnoordholland@nationalebomenbank.nl t.a.v. de heer O. Copijn.

www.nationalebomenbank.nl - Tel. 020 - 667 77 98

Zorg voor
bomen...

Kies een opleiding!

- European Treeworker
- European Treetechnician

Wij bieden je diverse opleidingstrajecten

- Modulaire cursussen
- BBL-trajecten
- In-company trainingen
- Diverse korte trainingen voor boomverzorgers

Informatie over opleidingen en andere cursusmogelijkheden:

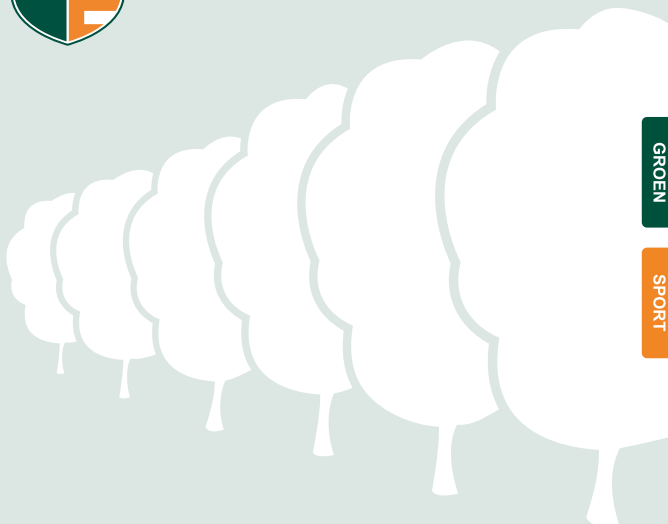
Helicon MBO Apeldoorn
André Hilbrand, 06 24 67 51 22
a.hilbrand@helicon.nl

Helicon MBO Eindhoven
Corik Geurts, 06 30 67 88 08
c.geurts@helicon.nl

helicon.nl

J. VAN ESCH BV

Uw partner voor integrale projecten.

Boom voor en na droogte, met drie weken tussentijd

3FM op het Wilhemina-plein. Ook hiervoor werden bomen opgebonden, zij het in mindere mate. Verder worden er regelmatig evenementen op het plein georganiseerd. Geweldig om te zien hoe mensen zich rondom de bomen verzamelen; de bomen vervullen echt een functie! Helaas wordt er af en toe uit baldadigheid een tak uit een boom gescheurd, maar vier jaar na de aanplant valt het vandalisme nog mee.

Ook moesten de bomen worden aangekleed met kerstverlichting, een doorn in het oog van boomtechnici. Bekabeling, tielwraps, bindbuis, het is allemaal niet goed genoeg. En dan is er elke vrijdag markt op het plein. Gemanoeuvreren met marktwagens veroorzaakt regelmatig schade aan takken en stammen. Het verhaal van de visboer die zout water en vissenkoppen in de boomspiegel gooit, lijkt een cliché, maar is ook op dit plein van toepassing. In 2015 werd geconstateerd dat het systeem in de putkast niet naar behoren werkt en in 2016 werd de noordelijke streng afgekoppeld. Er is een nieuwe put geplaatst door de gemeente Leeuwarden, met daarin een eenvoudig regelbare overstort. Er ligt een plan om dit ook bij de zuidelijke streng te doen. Hierdoor wordt het systeem veel eenvoudiger en beter controleerbaar.

De bomen aan de zuidkant van het plein blijven zorgwekkend. De gemeente wil hierin graag verbetering, want in 2018 is Leeuwarden Culturele Hoofdstad van Europa. Het plein zal hierbij een belangrijke rol vervullen en alles moet er dus spic en span uitzien.

Ondanks enkele tegenslagen en calamiteiten ben ik positief over de ontwikkeling van de zilveresdoorns op het Wilhelminaplein. De groei van de bomen is goed, de diktegroei is haast ongelofelijk. De stammen zijn in dikte meer dan verdubbeld, waarschijnlijk doordat ze op het plein veel wind te verduren krijgen. De bomen geven duidelijk sfeer aan het plein en mensen vertoeven graag op de boombanken. Ook 's avonds is het beeld van het plein erg mooi, al wil de boomtechnicus in mij geen vrede sluiten met de kerstverlichting. Ook al lijkt een meerstammige zilveresdoorn een onmogelijke boomsoort in deze situatie, in Leeuwarden lukt het!

Wat ik alle beheerders en ontwikkelaars kan meegeven na mijn ervaringen met het Wilhelminaplein, is het volgende:

- Beknibbel niet op groeiplaatsconstructies;

besparen kan men beter op kwantiteit dan op kwaliteit.

- Zorg dat het groeiplaatssysteem zo eenvoudig mogelijk is, zodat de oorzaak van problemen gemakkelijk te achterhalen is.
- Pak het ontwerp en de aanleg van een groeiplaatssysteem groot aan, zodat er zo veel mogelijk bomen op één systeem zijn aangesloten.
- Voorzie het systeem van inspectiepunten; daar heb je later gegarandeerd plezier van.
- Onderschat de invloed van omgevingsfactoren niet. Bestrating, glazen puien en activiteiten kunnen je lelijk verrassen!
- Maar vooral: ga de uitdaging aan! De beleving van dit plein is geweldig!Jorn Beerendonk

De auteur Jorn Beerendonk is European Tree technician / boomtechnisch adviseur bij Pius Floris Boomverzorging, Bergum.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6120

Terug naar de pruikentijd

Boomadviseur Simen Brunia van Bomenwacht Nederland buigt zich over een 'natuurwonder' aan een dode beuk in de bossen tussen Wolfheze en Oosterbeek. Daar groeit een enorme en oranje uitgeslagen pruikzwam, volgens Brunia de mooiste en een van de grootste van Nederland. Pruikzwammen zijn sowieso zeldzaam, maar van dit formaat, in deze kleur en met de huidige zomerse temperaturen mag er volgens Brunia van een natuurwonder worden gesproken. Daarnaast is het vrij uniek dat de pruikzwam zo goed te zien is. Vaak groeien ze een stuk hoger. Deze zwam zit bovendien al meer dan tien jaar op dezelfde plek en groeide dit jaar in snel tempo tot het huidige formaat. De groeisput is wellicht het gevolg van de lange regenperiode tot half augustus. Brunia: "Een zwam bepaalt zelf wat zijn beste groeimoment is, maar om in zo'n korte tijd zo hard te groeien is toch wel erg bijzonder." De pruikzwam is dit jaar gekozen tot paddenstoel van het jaar 2016.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6121

Wolfgang Holz

De Helmondse methode, drie jaar na introductie

Wolfgang Holz geeft presentatie tijdens de Boom Innovatie Dag op 13 oktober

Geef bomen bij aanplant een duurzame groeiplaats, afgestemd op de beoogde levensduur van 30, 60 of 100 jaar. Landschapsarchitect Wolfgang Holz praat over zijn strijd tegen wat hij noemt 'bomenfatalisme' en 'standaardlolly's'. Nederland staat volgens hem vol met bomen op plekken waar de kans reuzengroot is dat het fout gaat. Drie jaar na introductie van de Helmondse methode maakt hij de tussenstand op: 'Ontwerpers kijken vaak niet verder dan morgen.'

Auteur: Peter Voskuil

4 min. leestijd

ACTUEEL

DE HELMONDSE METHODE

- 1 Levensduur is maatgevend**
(parkbomen min. 100 jaar/hoofdstructuur min. 60 jaar/nevenstructuur min. 30 jaar)
- 2 Duurzame aanplant**
(o.a. open grond met minimumomvang, vrij van verhardingen)
- 3 Minimumeisen bij ontwerp**
(kabels en leidingen altijd in kaart brengen, bomen zijn zelfredzaam – hebben geen kunstmatige standplaats met eventueel kostbare nazorg)
- 4 De boomspecialist bepaalt**
(toetst kwaliteit en levering, wordt geconsulteerd bij afwijkingen)

Maar wat wij in Helmond doen, is niet revolutionair. Het is eerder logica

Nederland staat goedbeschouwd vol met kansloze bomen, die daar ooit zijn geplant op voorspraak van ontwerpers die nooit meer omkijken naar wat ze achterlaten. Alsof ze nog even 'Nou, veel succes nog!' tegen de boom in kwestie hebben geroepen voor ze zich op hun volgende plan stortten.

Less is more

'Of een boom groeit niet, of hij groeit wel en geeft problemen. Luizen, wortelopdruk, niet goed verankerd, noem maar op. *Less* is in dit geval vaak *more*', zegt Holz. Hij is een van de bedenkers en animators van de vernieuwende, strenge richtlijnen in Helmond om voortijdige kap te voorkomen. *Standaard duurzame aanplant bomen*, zoals het in 2013 aangenomen beleidsstuk achter de Helmondse methode officieel heet, moet zorgen voor een gezond en duurzaam bomenbestand, dat ook nog veel planmatiger en efficiënter te beheren is. *Less is more* is ook precies datgene waarop Holz kritiek kreeg na de beleidsomslag. Het meest

gehoorde verwijt: 'Het ziet er kaal uit.' Holz: 'In het begin was er veel weerstand. Men vond het betuttelend en overdreven. Maar ondertussen merk je dat nu de shareholders over de brug zijn, de rest wordt meegetrokken.' Het is nu een kwestie van volhouden. 'De hele situatie is nog jong; vanuit het huidige perspectief is het abstract wat dit gaat opleveren. Dat is na drie jaar nog niet af te lezen. Maar ik zie het al wel; ik zie de potentie.'

Logica

Wolfgang Holz is van geboorte Duitser. Misschien dat hij door zijn achtergrond soms wat anders naar landschapsarchitectuur kijkt dan anderen, denkt hij. Vader Holz was bankier, maar was in zijn vrije tijd een gepassioneerd tuinier. Zoon Wolfgang volgde een beroepsopleiding als tuin- en landschapshovenier, maar werd uiteindelijk landschapsarchitect in dienst van de gemeente Helmond. 'Daardoor weet ik wat je wel en niet moet doen als je een boom plant; dat is

wel een voordeel', zegt Holz over zijn achtergrond als hovenier. Als landschapsarchitect studeerde hij in Essen af in *Landschaftspflege*. Het Duitse woord zegt het eigenlijk al: de opleiding tot landschapsarchitect richt zich bij onze oosterburen wat meer op het conserveren van het landschap. 'Ik merk dat ik door die achtergrond soms anders naar de omgeving kijk', zegt Holz. 'Maar wat wij in Helmond doen, is niet revolutionair. Het is eerder logica. Het startpunt is gewoon kijken naar de natuur. Ik vind het bijna een open deur. Maar het is nodig, omdat in de wereld van ontwerpers helaas vaak niet verder gekeken wordt dan morgen. Veel plannen worden met bomen ingekleurd, maar hoe dat op de lange termijn uitpakt, daar wordt onvoldoende naar gekeken.'

Vooraf bij projecten die subsidiegestuurd zijn, wordt de politiek vaak gepleased met op termijn kansloos groen. 'Groen verkoopt. De dag dat het lint doorgesneden wordt, is vaak het belangrijkste', stelt Holz vast. 'De essentie is echter: wil je als vormgever van openbare ruimte scoren en wegwezen, of de ruimte zo inrichten dat je iets nalaat voor de lange termijn? Bij dat laatste is dit een heel goed hulpmiddel.'

Linten knippen

In feite is wat in 2013 in Helmond is afgesproken, gerelateerd aan de landelijke KBB-richtlijn, zegt Holz. 'Het is de Helmondse interpretatie daarvan.' Doel is het groene karakter van de stad te behouden en waar mogelijk te versterken. Daarnaast wordt beoogd het beheer planmatiger en efficiënter te laten verlopen.

We kunnen niet in de toekomst kijken. Daarom worden de zaken in Helmond zo ingericht, dat ze praktisch op de automatische piloot doorgaan als de beheerders worden wegbezuinigd. Op safe spelen, noemt Holz dat desgevraagd. Naar Holz' mening moeten beheerders niet overal even intensief langsgaan met hun gieter. Nee, ze moeten daar aan de slag waar het veel rende-

BOOMROOIERIJ

Van Weert Rondhout B.V.

U zoekt toch professionals?

- Bomen / beplantingen rooien
- Bomen snoeien
- Verhuur verreiker met zaagkop
- Stobben frezen
- Klepelen takhout / begroeiing
- Transport groenafval en gras
- Groenrecycling
- In- en verkoop stamhout

Heideweg 3, 5472 LC Loosbroek

Telefoon +31(0)413 - 22 41 00 • info@vanweerttrondhout.nl

www.vanweerttrondhout.nl

Stationsplein in Helmond

ment oplevert. 'Bomen die toch al kansloos zijn, kun je wel rooien.' De gemeente Helmond leerde op dit gebied een pijnlijke les in de Vinex-wijk Brandevoort. Halfvolwassen bomen bleken niet meer te handhaven. Een kostbare saneringsronde volgde, waarna de gemeente helemaal opnieuw is begonnen met de inrichting.

Oude bomen hebben sowieso meer rendement dan bosjes met alleen jong materiaal

Karakter

Oude bomen hebben sowieso meer rendement dan bosjes met alleen jong materiaal. Rijpe bomen zijn relevanter voor het klimaat, hebben ecologisch meer betekenis, bieden schaduw, houden water vast, bieden biodiversiteit en beleving. Het probleem is alleen dat die oude bomen overal verdwijnen. 'Die zijn ooit in villa-tuinen geplant, en de nieuwe aanplant haalt de honderd niet meer. Daar ligt een taak voor de gemeente, vind ik.'

In het bomenbestand van Helmond overheerst de eik. De gemeente heeft ook last van de eiken-processierups. Holz heeft de ambitie om een zo breed mogelijk spectrum aan soorten toe te passen. Hij hoopt daarmee kwekers te triggeren. 'Ik ben altijd op zoek naar bijzondere bomen, niet naar die standaardlolly's.' Uitpakken met één grote

boom kan soms meer beleving bieden dan tien gewone straatbomen op een rij, is zijn ervaring. 'Zet aan het eind van de straat een zwaardere maat neer, met een meer natuurlijke groeivorm. Kies voor een tot beneden vertakte boom, die meer attractie geeft op ooghoogte.'

Lolly's

Jarenlang was het in Helmond, net als in veel andere Nederlandse gemeenten, gewoonte om alle bomen standaard op te kronen. Standaardlolly's, noemt Holz zulke bomen. 'Daar verniel je bomen soms onnodig mee. Ik wil niet zeggen dat dit de ultieme methode is, maar denk er in ieder geval over na.'

Als de groeiruimte er is, is het zonde om die niet te benutten, wil hij maar zeggen. Holz komt in Helmond nauwelijks meerstammige tot de bodem vertakte bomen tegen. 'Terwijl dat juist de bomen zijn waarmee je uitdagende plekken creëert. Dat zijn de klimbomen, al mag ik dat niet meer zo noemen, tegenwoordig. De bomen met karakter.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6122

Stationsplein in Helmond

‘We moeten uit die trechter’

Diversiteit vraagt om denkstap van boom naar beeld, zegt ontwerper Thor Hendriks

Niet meer meteen in soorten denken, zoals dat op de meeste opleidingen wordt gedoceerd, maar het beeld dat je wilt nauwkeurig omschrijven en daar de bomen bij zoeken. Die switch in denkwijze is volgens Thor Hendriks nodig voor een goede diversiteit in Nederland. ‘De oplossing is niet: op zoek gaan naar de beste soort. Elke soort is gevoelig voor ziekte of wordt dat uiteindelijk. Je moet het beeld benoemen en daar de juiste bomen bij zoeken.’

Auteur: Peter Voskuil

Ja, hij heeft zelf de denkstap ook moeten maken. Hendriks genoot zijn opleiding tot landschapsarchitect in Wageningen en daar is hem nu eenmaal aangeleerd op een bepaalde wijze te werk te gaan. Net zoals dat op alle andere opleidingen in het land gebeurde en nog steeds gebeurt. Opleidingen zouden dat ook moeten veranderen, vindt hij. ‘Het is een automatisme waar we vanaf moeten. Over soortendiversiteit op zich bestaat consensus. Als je het ontwerpers en beheerders vraagt, zal iedereen het met je eens zijn dat dat superbelangrijk is, denk ik.’

Rommeltje

Een jaar of twee geleden merkte Hendriks dat het tijdens ontwerpprocessen iedere keer over soorten ging. Dan dacht hij: essen zouden mooi bij het gewenste beeld passen. ‘Maar daardoor liepen we steeds weer tegen hetzelfde probleem aan. Ik kreeg het gevoel dat we met z’n allen steeds opnieuw het wiel aan het uitvinden waren.’ Het gevolg van dat vastlopen in ‘soortdenken’ is dat er uiteindelijk toch weer concessies worden gedaan. Hendriks: ‘Ontwerpers zijn dan geneigd te zeggen dat diversiteit maar op een paar plekken kan.

Want ‘we willen er geen rommeltje van maken’. Als je meteen al soorten noemt, neem je eigenlijk de mogelijkheid weg om binnen hetzelfde beeld iets anders te kiezen. Er is geen variatieruimte.’ Hendriks kent een verhaal over honderden kastanjes die werden omgezaagd, waarbij in eerste instantie werd voorgesteld die te vervangen door essen. ‘Het heeft geen zin om de beste soort ergens voor in de plaats te zetten. Dan sta je binnen de kortste keren weer te zagen.’

Hendriks runt sinds vijf jaar samen met een

3 min. leestijd

ACHTERGROND

Het nieuwe centrumplan voor de Donderberg in Roermond in vogelvlucht. Er is bewust gekozen voor soortendiversiteit met het accent op samengesteldbladigen en markante herfstverkleuring.

compagnon Burobol in Den Bosch. Hij ontwerpt door heel Nederland plannen voor alle soorten buitenruimte: parken, pleinen, wegen, nieuwbouwwijken. 'Zeg maar alles tussen de gebouwen.' Burobol ontwikkelt momenteel ook een groenvisie voor de gemeente Roermond. Bij de denkstap van boom naar beeld begint alles met het zorgvuldig omschrijven van het beeld dat

wordt gezocht. 'Als je jezelf daartoe dwingt, kun je elk gewenst beeld verwezenlijken.' Ook als de situatie een uniform beeld vereist. 'Een uniform beeld kun je best met verschillende subsoorten invullen; er is zoveel variatie binnen soorten en families dat die ruimte er altijd is. Strikt genomen is het dan niet volstrekt uniform wat je creëert, maar de praktijk leert dat de leek het verschil toch niet

ziet, of dat beeld in ieder geval niet als bezwaarlijk ervaart. De taak van de ontwerper is om het landschap, de ruimte of de stad te begrijpen en uit te zoeken wat de essentie is.'

Omdat ontwerpers een belangrijke stem hebben bij de totstandkoming van plannen, ziet Hendriks voor zijn beroepsgroep een belangrijke taak weggelegd bij het diversiteitsdenken. 'Ik dacht aanvankelijk dat de drempel om meer diversiteit te bereiken bij het beheer lag. Dat al die verschillende bomen veel extra werk zouden opleveren. Maar de signalen die ik tot nu toe krijg, wijzen erop dat dat geen probleem is en prima te overzien.' Hij ziet in de praktijk dat de denkstap van boom naar beeld wel wordt gemaakt, maar het gaat tergend langzaam. Hendriks betrapt zichzelf er inmiddels op dat hij diversiteitsdenken leuk vindt, ondanks de extra tijd, kennis en moeite. 'Het is gewoon leuk om jezelf te dwingen specifiek te zoeken naar verschillende beelden. Het kan een interessante draai aan je ontwerp geven. Je kunt prachtige effecten bereiken, met verschillende soorten stammen en kronen die per seizoen van kleur en gedaante wisselen.'

Zo bezien zijn al die bomenziektes bijna een zegening. Zover wil Hendriks wil niet gaan ('dan zou ik al die prachtige rijen bomen die moesten worden omgezaagd onrecht doen'). Maar hij haalt Johan Cruijff van stal: elk nadeel heeft zijn voordeel. 'Diversiteit daagt uit tot creativiteit. Ik ben in ieder geval beter over bomen gaan nadenken de laatste jaren. Ik merk dat ik mezelf veel bewuster dwing om alle aspecten mee te wegen. Als je alleen een soort kiest, stap je op een bepaalde manier een trechter in.'

Thor Hendriks discuteert op 13 oktober tijdens de Boom Innovatie Dag over diversiteit met boombeheerder Henry van Blitterswijk van de gemeente Houten. Discussieleider is Henry Kuppen.

Een samen met BAM Infra door Burobol gewonnen tender voor het (inmiddels uitgevoerde) wegontwerp van de Stiphoutse Dreef bij Helmond. Met berken, essen, zomer- en wintereiken en beuken door elkaar is de toegepaste soortendiversiteit typisch voor de omgeving.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6123

Ontaarde boom, een innovatief experiment

Wat ziet u op het voorplein van Van Hall Larenstein? Een ontaarde boom, zowel een kunstwerk als een innovatief experiment. Een volwassen plataan wordt kunstmatig in het leven gehouden, 3 meter boven de grond met zijn wortels zonder aarde. Boomtechnisch gezien is het een absolute wereldprimeur, nooit eerder werd een volwassen boom zonder aarde in leven gehouden. Het is een experiment waarbij onderzocht wordt hoe een dergelijk grote boom zonder aarde zich gedraagt. De ontwikkelde technologie en kennis kan in de toekomst mogelijk bomen redden bij grondwerkzaamheden. Vanuit kunstzinnig perspectief gaat het project over de ontaarde toestand van de mens. Uiteindelijk doel is om een ontaarde boom te hangen onder bouwwerken zoals de Eiffeltoren, die het technologische tijdperk symboliseren en het geloof in vooruitgang door beheersing van de natuur.

Auteur: Kelly Kuenen

Van ontwerp naar realisatie

Het artistieke idee achter dit project dateert uit november 2012, waarna Daan van Geijlswijk (autonoom kunstenaar) op zoek is gegaan naar technische steun en kennis voor de realisatie. Deze vond hij bij Van Hall Larenstein met Freek Rurup (docent Van Hall Larenstein en projectleider). Beide zijn vol overgave aan de slag gegaan en hebben dezelfde proef twee jaar gelden gedaan met kleine boompjes. Deze overleefden het experiment glansrijk. Daarom was het nu tijd om op te schalen voor het echte werk, namelijk het ophangen van een volwassen boom. Hierbij vonden zij in Nationale Bomenbank een partner. Nationale Bomenbank heeft zich geëngageerd aan het realiseren van het project en heeft haar kennis, mankracht en de plataan ter beschikking gesteld. Deze is afkomstig van haar kwekerij te Bleskensgraaf. Na twee jaar van voorbereiding en testen is op 12 juli 2016 de ontaarde boom de lucht in gegaan. En voorlopig met succes. Na twee maanden hangt de plataan nog steeds vol in blad, alsof hij nog in de grond staat. Boomtechnisch gezien zal er nog het nodige geëxperimenteerd en onderzocht worden. Kunstzinnig gezien is hiermee het experiment geslaagd. Er is een grote stap gezet naar het uiteindelijke doel: het hangen van een ontaarde boom onder de Eiffeltoren.

Meer informatie over dit project is te vinden op:
www.ontaardeboom.nl

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6129

Het geslacht *Cornus*

Behoort tot de orde van de *Cornales* en daarbinnen tot de familie van de *Cornaceae*

Binnen de systematische indeling van het *Regnum Vegetabile* – het Plantenrijk – behoort het geslacht *Cornus* tot de orde van de *Cornales* en daarbinnen tot de familie van de *Cornaceae*, de kornoelje-familie. Deze familie omvat slechts twee geslachten; naast *Cornus* is dat het vrij onbekende geslacht *Alangium*. De geslachten van de *Nyssaceae*, met onder andere de geslachten *Nyssa*, *Davidia* en *Diplopanax*, behoren wel binnen de orde van de *Cornales*, maar niet binnen de familie van de *Cornaceae**. Het geslacht *Cornus* kent meer dan 50 soorten, die wederom onderverdeeld zijn in ongeveer 250 species. Voor het gemak van determinatie zijn er vier ondersoorten te onderscheiden. Deze onderverdeling is echter zodanig, dat uw schrijver er eigenlijk niet meer over kwijt wil dan de constatering dat er een onderverdeling bestaat. En uw schrijver bij verdere behandeling al gauw het predicaat van ‘doorgeschoten idioot’ in ontvangst zal mogen nemen en deze ‘titel’ liever niet meer dan drie tot vijf keer per jaar te horen krijgt.

Auteur: Jan P. Mauritz VRT

Het geslacht komt van nature voor in Zuid-Canada en geheel Noord-Amerika, geheel Europa en Azië tot in Vietnam en ook op eilanden als Japan en Taiwan; voornamelijk in de gematigde klimaatzone van het noordelijk halfrond, met uitlopers tot aan de subtropische gebergten van genoemde continenten. Er is zelfs een aantal makkers zomer- en wintergroen, maar helaas niet winterhard in onze regio. Die zullen daarom niet op dit podium verschijnen. Deze species zijn van een ongekennde schoonheid, kan ik u melden, en daar houdt het in dit deel van het feuilleton mee op, helaas. Er zijn twee soorten inheems in Nederland. De autochtone makkers zijn de gele en de rode kornoelje oftewel *Cornus mas* en *Cornus sanguinea*. Beide soorten staan op de Rode Lijst, zeldzaam voorkomend maar wel stabiel in aantal en areaal.

*

Mijn vrienden, .. u weet wel, zijn het weer eens niet met elkaar eens over de plaats van het geslacht/ de familie binnen de systematische indeling van het Plantenrijk; in de meeste gevallen is dat APG III. Om van het gezeur af te zijn, mag een ieder zelf kiezen in welke orde een bepaalde familie of in welke familie een bepaald geslacht ingedeeld is. "Gloeïende, gloeïende,.....Meisje waar is mijn dubbelloops? Ja, die met de grove hagel? Nu moeten er toch een fors aantal van die makkers aangepakt worden! Je mag zélf kiezen? Gekker moet het niet worden! Hoe zorgen wij voor optimale verwarring in botanieland? Begrijpt u,

waarde lezers, waarom uw schrijver de aloude systematiek van de grootmeesters blijft hanteren, tegen de stroom in en ondanks (boze) berichten en mails dat ik het fout doe? Daarom dus!

Kenmerken

Dit deel van het feuilleton gaat dus over het geslacht *Cornus*, deel uitmakend van de familie *Cornaceae*, onderdeel van de orde van de *Cornales* en in 1753 door de grootmeester Linnaeus beschreven. De naam *Cornus* is afgeleid van het Latijnse *cornéa* (hoorn), zoals van het fabeldier de eenhoorn, en slaat op de hardheid van het hout van deze makker. Het fraaie en zeer harde hout is bij uitstek geschikt voor draaiwerk van allerlei sierstukken, maar ook in de hightech wordt dit hout toegepast, naast bijvoorbeeld ebbenhout (*Diospyros*-soorten). Het geslacht heeft zeer veel verschijningsvormen, van kruidachtige bodembedekkers tot middel-grote bomen, enkele zelfs met een kaarsrechte central leader. Veel makkers behoren tot de heestervormen, grote struikvormers of meerstammige bomen. Het geslacht *Cornus* biedt enorme gebruiksmogelijkheden voor openbare en private ruimten, in de vorm van (kleine) bomen en meerstammigen en als struikvormers, met zeer bijzondere sierwaarden in alle seizoenen van het jaar. Alle seizoenen, dat is toch vrij bijzonder, aantrekkelijkheid van een heester of boom het gehele jaar rond. Inderdaad bijzonder, waarde lezers van dit feuilleton, maar deze familie flikt 'm dat gewoon! Alle kornoeljes in de gematigde zone zijn blad-

verliezend, enkele zijn vaste planten, voor het merendeel kleine tot grote struiken en dan nog een betrekkelijk kleine groep meerstammige en ook middelgrote solitaire bomen. In dit deel van het feuilleton gaat het over de laatste twee groepen. De meeste exemplaren daarvan worden 6 tot 8 tot maximaal 12-14 meter hoog, met een enorme verscheidenheid aan kroonvormen. De kroonvormen verlopen van stijl opgaand tot breed spreidend met een piramidale kroonvorm, kogelrond, onregelmatig rond, ovaal eirond, omgekeerd eirond etc., en alles wat ertussenin zit. De meeste makkers bezitten takken in etages, waardoor er een zeer transparante kroonvorm ontstaat en er veel licht door de kroon doorgelaten wordt ten gunste van de onderbeplanting.

De jeugdvorm van de species van het geslacht verschilt bij de meeste species behoorlijk van de volwassen status, maar ook die eigenschap is verrassend, net als het eindbeeld van de kroon, dat totaal anders kan zijn dan de jeugdfase.

De bladstand van vrijwel alle species is tegenoverstaand, met uitzondering van *Cornus controversa* en *Cornus alternifolia*. De soortnamen geven de bladstand aan. De soortnaam is een samenstelling van het Latijnse *alternatus* (afwisselend) en *folia* (blad), een afwisselende of verspreide bladstand, dus. Bij de andere makker is de vertaling vergelijkbaar, maar dan vanuit het Grieks omgezet naar het Latijn. De nomenclatuur van het plantenrijk is kinderlijk eenvoudig...

Het bindende morfologische kenmerk van het geslacht *Cornus* is het blad. Alle bladeren van dit geslacht zijn gaafrandig met een toegespitste top, de hoofdnerf loopt recht en de zijnerf zijn erg lang en buigen met de bladrand mee tot in de top. Deze nerven bevatten een rubberachtige stof, die het mogelijk maakt dat bij voorzichtig middendoor trekken van de bladschijf de helften aan elkaar verbonden blijven aan deze 'rubberen' draden. Dit fenomeen is bij veel tropische bomen aanwezig, maar bij makkers in de gematigde streken is het zeer bijzonder. Het bladoppervlak is vaak wat geribbeld of gegolfd en altijd is de bladtop kort toegespitst. De herfstkleur varieert van goudgeel tot diep donker purperrood en alle schakeringen daartussen; echt schitterend!

De andere morfologische kenmerken, zoals schors, twijgkleur, bloemen, vruchten etc. zijn zo verschillend bij de soorten en cv's, dat deze niet in algemene zin te beschrijven zijn en bij de onderstaande selectie van species vermeld staan. Zoals u gewend bent, zal ondergetekende een aantal makkers op dit podium aan u voorstellen, zoals altijd in een systematische volgorde.

Cornus mas blad en vruchten.

Cornus alternifolia blad en besvruchten.

Het kenmerk van
horizontale takken,
waardoor de bijzondere
gelaagdheid ontstaat, is
ook hier aan de orde

Sortiment

Cornus alternifolia

Het natuurlijk verspreidingsgebied van deze species bevindt zich in de noordelijke en noordoostelijke staten van Noord-Amerika, rondom de Grote Meren tot in het Midden-Westen.

De boom bereikt een hoogte van 7 tot 10 meter, met een in de jeugdfase breed piramidale kroon, die later rond tot ovaal rond wordt. De zijtakken staan in etages vrijwel horizontaal uit de centrale stam. Zoals reeds gemeld heeft deze soort, net als *Cornus controversa*, een verspreide bladstand, in tegenstelling tot alle andere vertegenwoordigers van het genus.

De boom heeft ook veel weg van zijn Aziatische neef; hij is alleen kleiner. De bast van de stam is grijs tot donkerroodbruin, met op later leeftijd lichte schorsgroeven. De jonge twijgen zijn purperbruin van kleur. Het blad is eivormig tot ellipsvormig, 6 tot 12 cm lang, met een glanzend donkergroene bovenzijde en een blauwgroene onderzijde. De herfstkleur varieert van schitterend geel tot scharlakenrood, onder meer afhankelijk van de standplaats en de grondsoort. In mei en juni bloeit de boom met een grote hoeveelheid roomwitte eenhuizige bloemen, in grote, open bloemschermen, over de gehele tak verspreid; schitterend! Vanaf september volgen dan de ronde blauwzwarte bessen, die tot 6 mm groot zijn, met een opvallend rode vruchtsteel. Zoals de meeste kornoeljes bezit de boom een dichtvertakt wortelgestel met zeer veel haarwortels, die als netten

aan de gestelwortels bevestigd zijn. De makker is een waardevolle solitaire speler, die de toeschouwer het gehele jaar iets te bieden heeft, alleen of in groepen. Helaas minder bekend in Europa. en dat, 'u kunt zo onderhand wel invullen wat hier geschreven zou kunnen staan, vrienden, toch? Gloeiende... Daar komt nog bij dat deze soort ook een tiental cv's kent: de species 'Argentea', meer struikvormig met kleine zilverbonte blaadjes, en 'Yellow Spring', met geel uitlopende bladeren en blijvend geelgroen met een oranje-rode herfstkleur. Allemaal fantastische uitbreidingen voor het assortiment – wie durft?

Cornus controversa

De Aziatische grote broer van de voorganger komt van nature voor in grote delen van China, tot in Korea en in Japan. Aldaar bereiken deze makkers hoogten van 15 meter, met een bijbehorende breedte ook tot 15 meter. Hier in Europa geldt weer de – inmiddels roemruchte – 25%-regel, dus tot een meter of 10 hoog en ook breed. De boom vraagt om bovengrondse ruimte en past dus niet in een postzegeltuintje in een Vinex-wijk. De takken staan vrijwel horizontaal uit de stam, aan de top iets overhangend, en vormen prachtige etages met vrij grote tussenruimten. De schors is in de jeugdfase glanzend grijs tot roodbruin tot bruin grijs, op oudere leeftijd met ondiepe schorsgroeven. De twijgen van deze makker zijn roodachtig bruin tot groenbruin, met redelijk grote, verspreid staande bladeren. Dit blad is eivormig tot breed ovaal, nogal eens variabel en onregelmatig, ook aan één individu, 7 tot wel 16 cm lang en kort toegespitst. De nerven zijn zoals bovenstaand beschreven, evenals de gave bladrand en de kort toegespitste bladtop, en met de mooie elastische eigenschappen van de nerven, maar dat hebben alle species van *Cornus*. De bovenzijde van het blad is glanzend donkergroen en de onderzijde opvallend blauwgroen van kleur. En dames en heren, bazuingeschal, wat een herfstkleur produceert deze makker, fenomenaal diep purperrood met lichtere schakeringen langs de bladranden! In de herfst krullen de bladranden op, waardoor de blauwgroene onderzijde fraai zichtbaar wordt. Ook de bloeiwijze is spectaculair te noemen, tot 15 cm diameter, grote platte schermen over de gehele bovenzijde van de gespreide takken en vol met crème-witte bloemen. De sterk vertakte witte bloemdragende tuilen zijn op zich al een sensatie, laat staan als op elke takje van de tuil ook nog een mooi bloemetje zit; wat een schitterende bloeiwijze. Na de bloemen volgen de bessen, prachtig blauwzwart van kleur, ca. 6 mm dik, aan een prachtig contrasterend rood vruchtsteeltje.

GEZONDER EN ZUINIGER WERKEN MET 4-TAKT

Als tuinprofessional sta je midden in het groen. Meer nog, je denkt groen. Je wilt het beste voor de omgeving, je klanten en voor jezelf. Daarom kies je voor milieuvriendelijk gereedschap. Dolmar gereedschap met een 4-takt motor bijvoorbeeld. Door de lage uitstoot van schadelijke stoffen, lage trillingen en een aangename geluidsproductie zijn de 4-takt machines goed voor de gebruiker en de omgeving. Het gunstige verbruik van 4-takt zorgt voor lage verbruikskosten.

Kijk op www.dolmar.nl/milieubewust

Mieneke Heikamp, IW4 Veenendaal

PB-7650.4

- 76 cc 4-takt bladblazer
- Bijzonder krachtig
- Uiterst zuinig
- Erg stil en schoon

DOE MAAR. DOLMAR

www.dolmar.nl

Cornus controversa 'Variegata' in Parc d'Auteuil.

Cornus controversa 'Variegata' in Trompenburg.

Vergelijkbaar met de *Cornus alternifolia* kent ook *Cornus controversa* meer dan tien cv's waarvan *Cornus controversa* 'Pagoda' de bekendste is.

***Cornus controversa* 'Pagoda'**

Deze schitterende boom is van Nederlandse bodem, omstreeks 1980 geselecteerd door de

grootmeester 'Ome' Piet van der Bom (1926-2014) van de Koninklijke in Oudenbosch, die de boom selecteerde op zijn zeer regelmatig gevormde kroon en schitterende habitus. Weer een parel die deze zeer bijzondere en aimabele persoon naliet aan het mensdom.

De boom groeit wat sterker dan de soort

en bereikt een hoogte van ca. 10-12 meter. Uiteindelijk wordt de kroon ook zo breed, met een ronde kroonvorm met die bijzondere etages. De stamschors is groenbruin met ondiepe groeven; de jonge twijgen zijn roodbruin van kleur. Het blad is als de soort. Het verkleurt helaas minder diep purperrood, maar de symmetrische opbouw en de overige schoonheden van deze species wegen daar wel tegenop. Blad, vruchten en wortelgestel zijn als van de soort, waarbij de vruchtdracht wel wisselend is, het ene jaar meer dan het andere jaar. Waarom? Geen idee...

***Cornus controversa* 'Variegata'**

Een oude Engelse selectie van de beroemde Veitch Nurseries van voor 1890, via de Franse boomkwekerij Barbier et Fils uit Orleans in 1896 in Europa verspreid.

Uiteindelijk bereikt deze schitterende boom een hoogte van ca. 10 meter en hij wordt ook zo breed. Het kenmerk van horizontale takken, waardoor de bijzondere gelaagdheid ontstaat, is ook hier aan de orde. Het blad is als de soort qua grootte en kenmerken, aangevuld met een schitterende zilverwitte rand. Bij uitlopen is het jonge blad zelfs wat roze getint.

Uw schrijver kent een van de grootste exemplaren van Europa, geplant in 1899 in het park van het chateau d'Auteuil, nu onderdeel van de Jardin Botanique in Parijs, waar deze makker nog altijd te bewonderen is. Waarschijnlijk is in het verleden de top er een keer uit gebroken, bijvoorbeeld door een zware storm of een blikseminslag. De boom heeft zich prima hersteld, maar een flinke bocht boven in de kroon in de verder zo kaarsrechte central leader geeft dat aan. De boom was circa acht jaar geleden nog altijd een meter of 9 hoog, schitterend tegen de hoge serres in dit prachtige park. De moeite meer dan waard om te gaan kijken, eigenlijk zoals alle meer dan schitterende parken in Parijs.

Andere cv's zijn onder meer 'Candlelight', met lichtgele bladeren en kleiner dan de soort, en 'Marginata Nord', een kleinere versie van 'Variegata' met roze-witte bladranden. Beide species en vrijwel alle andere cv's zijn niet in Nederland in cultuur.

Cornus florida

Deze Amerikaanse species, die van nature zijn verspreidingsgebied kent aan de zuidelijke oostkust van de VS, is eigenlijk een grote struik, die als meerstammige kleine boom veel gebruiksmogelijkheden biedt, bijvoorbeeld in boombakken en andere bovengrondse toepassingen. Ook prima toepasbaar op het dak van een kantoor of in een

Boomrooierij Weijtmans

Voorlichting tijdens ons boscafé

Veilig snoeien m.b.v. een hoogwerker

Bomen rooien

Bomen snoeien

Stobben frezen / rooien

Afvoer van snoeihout,
blad en schoffelvuil

In- en verkoop van hout

In-/verkoop van
houtsnippers

Boomrooierij Weijtmans kunt u inschakelen voor elke klus: groot of klein, bij Weijtmans moet u zijn!

Boomrooierij Weijtmans is specialist in het rooien, snoeien en onderhouden van bomen. Vandaag de dag telt ons bedrijf ruim 25 vaste medewerkers, goed opgeleide boomrooiers, ervaren chauffeurs en machinisten, 9 gecertificeerde tree workers en 2 tree technicians.

Uniek zijn onze telescoopkranen met 42 meter mast: hiermee kunnen we elk karwei veilig uitvoeren zonder schade aan te richten.

Wij kopen uw stamhout en houtsnippers graag in en verzorgen een verantwoorde afvoer van snoeiafval. Tevens ontzorgt Boomrooierij Weijtmans opdrachtgevers door overname van het complete beheer van gebieden, zie www.tilburgsbos.nl

Met deze gezonde blik op de toekomst blijft Weijtmans zich profileren tot een vooraanstaand speler op haar vakgebied.

Bomen snoeien in Geertruidenberg m.b.v. twee telescoopkranen

Kreitmolenstraat 175
5071 BD Udenhout

Tel. 013-511 1483
Fax 013-511 4373

algemeen@weijtmans.nl
www.boomrooierijweijtmans.nl

Cornus kousa 'Satomi' bloeiwijze.

private tuin van wat kleinere afmetingen.

De Nederlandse naam is veelbloemige kornoelje, en dat is niet voor niets. De boom wordt ca. 5 tot 7 meter hoog, afhankelijk van de cv. En daar zijn er nogal wat van: meer dan 50 exemplaren, van 'Alba Plena' tot 'Xanthocarpa', dus voor elk wat wils qua kroonvorm, blad en bloemkleur. Nu nog een aantal boomkwekers vinden die een aanzienlijk aantal (echt niet allemaal, hoor) in hun teeltprogramma willen opnemen.

De kroon van deze species wordt mooi breed en rond, met ietwat doorhangende takken, waarvan een deel afhangend is en een deel in de kroon weer opgaande takeinden vormt. De boom wordt hierdoor erg breed, maar wel bijzonder qua takstructuur.

De schors op de stam(men) en de takken is grijs en op oudere leeftijd vlekkelig, doordat de schors in plaatjes afschilfert. De jonge twijgen zijn roodbruin van kleur en op latere leeftijd grijs.

Het blad is ovaal tot eirond, tegenoverstaand en donkergroen aan de bovenzijde en grijsgroen aan de onderzijde. Het blad varieert van 7 tot 14 cm, met een gladde bladrand, lange, met de bladrand meegaande nerven en een toegespitste bladtop.

De herfstkleur is schitterend violetrood tot scharlakenrood en ook deze species heeft opkrullende bladranden.

De bloemen zijn enkelvoudig en bestaan uit groen-witte bloempjes in een hoofdje, een soort

kogelvormig hart, omgeven door vier grote, witte tot iets rozeachtig getinte bracteeën, oftewel schutbladeren. In de volle bloei zit het individu werkelijk afgeladen vol met deze schitterend witte bloemen; een geweldig schouwspel. Na de bloei volgt het volgende spektakel: de vruchten. Dit zijn

Cornus florida var. rubra bloemen.

grote eivormige rode besachtige steenvruchten, met een doorsnede tot wel 1,5 cm, aan een heel kort steeltje en met een zwartblauwe topzet. De soort kent meer dan 50 cv's, maar er is in dit deel van het feuilleton slechts plaats voor twee.

***Cornus florida* 'Cherokee Sunset'**

De grootste species uit de *Cherokee-family*, genoemd naar een beroemde indianenstam uit het midden en oosten van Noord-Amerika. Deze groep van *Cornus* wordt in stand gehouden en vermeerderd door een aantal bosbouwkundige en tuinbouwuniversiteiten in het verspreidingsgebied van deze *dogwood trees*.

'Cherokee Sunset' wordt ca. 10 meter hoog, met een brede, wat onregelmatig ronde kroon. Veel eigenschappen zijn als de soort, maar het blad loopt roze getint uit, verloopt naar diep donkergroen met brede gele randen en verkleurt dan in de herfst naar groenig met fraaie rode randen en vervolgens volledig diep purperrood. De bloemhoofdjes van deze makker worden omgeven door diep rozerode schutbladeren. De vruchten en het wortelgestel zijn als de soort.

Cornus florida f. rubra is de bekendste van deze soort met grote roze-rode bloemen en scharlakenrode herfstkleur, dus niet op het podium: hij maakt plaats voor:

***Cornus florida* 'Rainbow'**

Een kleine meerstammige boom, tot 6-7 meter

VOS CAPELLE, KWALITEITSLEVERANCIER

Meststoffen, bestrijdingsmiddelen, gereedschappen, machines en installaties voor boomkwekerij en sierteelt.

- Service en vakkundig advies bij u op locatie
- Snelle levering uit eigen voorraad
- 5.000 m² eigen opslag en magazijn
- Eigen werkplaats voor reparaties en onderhoud

NIET ALLEEN DE PRODUCTEN, ÓÓK DE KENNIS VOOR EEN GEZONDE GROEI VAN BOMEN EN PLANTEN.

Hoofdstraat 35 Sprang-Capelle | 0416 - 311 326 | www.voscapelle.nl

NATIONALE BOMENBANK

Boomverplanting • Verzorging • Onderzoek

Voor de uitbreiding van ons team zijn wij op zoek naar een:
Vakbekwaam boomverzorger

De Nationale Bomenbank is sinds 1972 actief op het gebied van boomverplanting, boomverzorging en onderzoek bij bomen. Tot onze klantenkring behoren gemeenten, provincies en andere overheidsinstanties, projectontwikkelaars, woningcorporaties, bedrijven en particulieren.

Lijkt jou dit wat? Kijk voor het volledige functieprofiel op www.nationalebomenbank.nl en stuur je CV naar: info@nationalebomenbank.nl t.a.v. de heer D. Doornenbal.

www.nationalebomenbank.nl - Tel. 0184 - 69 89 89

Gebruiksvriendelijke krachtpatser

Vraag een demo aan en laat u overtuigen!

Dé expert in houtversnipperaars en alleshakselaars. Met voor elk werk de juiste machine, aftakas of motor aangedreven, met 2 verkleiningsystemen, een unieke invoerband en een CO₂ reductie systeem.

Pols Groep Stationsweg 36 Zuidland T 0181 - 45 88 45 www.pols.nl www.ts-industrie.nl

Cornus kousa

hoog, met een afgeplat bolvormige kroon met spreidende, afstaande en vrijwel horizontale takken, waardoor de kroon breder wordt dan hoog. Bijzonder is het fraaie donkergroene blad met crèmekleurige tot gele bladranden, die zelfs roze tinten dragen. De maat van het blad is kleiner dan de soort, tot 11-12 cm lang, met dezelfde nerven en de rubberachtige substantie in de nerven als alle species binnen de clan. De herfstkleur is fantastisch felrood. Overige kenmerken als de soort. Zoals alle *Cornussen* verlangt de boom een wat vochtige, maar bovenal een humusrijke bodem.

Cornus kousa

De volgende artiest op het podium is de Japanse grootbloemige kornoelje. Van nature groeit deze meerstammige boom in de bergwouden van de Centraal-Chinese provincies en in de bergachtige streken van Japan en Korea. De boom vormt op latere leeftijd een brede, vaasvormige tot wat breed ronde kroon, doordat de hoofd- of gesteltakken in de vaasvorm staan en de zijtakken afstaand in etages staan. Deze makker wordt in zijn eigen verspreidingsgebied 8 tot 11 meter hoog en in onze streken 6 tot 8 meter hoog, met een kroonbreedte van ongeveer de helft van de hoogte. De boom is een langzame groeier en heeft een grijs afschilferende stamschors. Het blad is donkergroen, eirond tot ovaal van vorm, 5 tot 9 cm lang met een gegolfd oppervlak, een blauwgroene

onderzijde en toegespitste top. De herfstkleur is goudgeel tot karmijnrood. De bloeiwijze bestaat uit grote witte schutbladeren rondom de geelwitte bloemhoofdjes. De vruchten van deze *Cornus*-soort zijn spectaculair te noemen: grote, roze-rode, framboosachtige ronde steenvruchten met uitstekende puntjes aan rode vruchstelen die tot wel 4 cm lang worden. De vruchten met een doorsnede tot wel 2 cm zijn eetbaar en bij volle rijping zelfs smakelijk.

De soort kent meer dan 150 verschijningsvormen, vars en cv's met allerlei vormen, blad- en bloemkleuren; een geweldige sortimentverrijker voor de private en openbare ruimte.

Cornus kousa* var. *chinensis

Een grotere, beter groeiende en sterkere species van de soort is deze enige var. (= *varitas*), natuurlijke variëteit in cultuur, *Cornus kousa* var. *chinensis*. Deze Chinese var. verschilt van de typische soort doordat het blad groter is en iets meer gevouwen in de herfsttotoi. Ook de bloemen zijn groter en witter. De vier grote schutbladen overlappen elkaar zelfs, iets dat bij de soort niet het geval is. Ook de vruchten zijn groter en de vruchstelen langer. De totale boom is forser en hoger, tot 10-11 meter, met een vaasvormige tot afgeplatte ronde kroon; hij vormt dus sneller een boom. Bij een hoogte van ca. 11 meter hoort een breedte van ca. 7 meter; een forse boom, dus! De schors is grijs tot

grijsbruin en op latere leeftijd wat afschilferend. Het blad is donkergroen van kleur en blauwgroen aan de onderzijde, 7 tot 12 cm groot, eivormig tot ovaal en met een licht golvende oppervlakte en bladrand. De herfsttotoi is oranjegeel tot scharlakenrood, zelfs purperrood; schitterend! Het echte bloemetje is vrij onopvallend, maar elk bloemhoofdje, een kogelvormig hart van bloempjes, wordt omgeven door die grote bracteeën oftewel schutbladeren die de boom zijn schitterende bloeiwijze schenken. De rode aarbeiachtige steenvruchten zijn groot, met een diameter tot 2,5 cm, aan een 5 cm lange vruchtsteel.

Uit deze var. *chinensis* komen de meeste cultivars, allemaal grootbloemig en sterke groeiers. Een kloon die al deze goede eigenschappen bezit, is:

***Cornus kousa* 'China Girl'**

Deze species kreeg in 1978 van het Proefstation voor de Boomkwekerij in Boskoop zijn naam, ter onderscheiding van de species *Cornus kousa* var. *chinensis*. 'China Girl' werd al sinds 1910 gekweekt, maar pas 68 jaar later compleet benaamd. De boom wordt ca. 8-10 meter hoog, met een brede vaasvormige kroon. Het blad is eirond tot ovaal, à la mama var. *chinensis*, en ook blauwgroen aan de onderzijde en donkergroen aan de bovenkant. Bloemen en vruchten als mama en een geweldige boom voor allerlei functies in publieke en private ruimten. Deze wit- en rijkbloeiende plant met purperrode herfstkleur wordt in Nederland op grote schaal gekweekt; een superboom!

***Cornus kousa* 'Satomi'**

Eenzelfde makker als bovenstaande beauty, met ongeveer dezelfde maten en verschijningsvorm, maar nu met prachtige lichtroze 'bloemen' (lees schutbladeren), die op meer vochtige gronden rozerood van kleur zijn; prachtig! Helaas geeft deze species niet grote hoeveelheden vruchten; een groot gemis, maar niet onbelangrijke informatie voor u als gebruikers.

***Cornus kousa* 'Milky Way'**

Niet een individu, maar een groep makkers die deze naam draagt, en die onderling kleine verschillen vertonen. Van oorsprong een Amerikaanse selectie met een waaivormige kroon tot 6-7 meter hoogte. In de jaren 60 van de vorige eeuw werd een vijftiental zaailingen onder deze naam verspreid, vandaar enige onderlinge verschillen. Wel allemaal mooie witte 'bloemen' met een iets kleinere maat schutbladeren, die elkaar raken en soms iets overlappen. Wel weer de grote rode vruchten aan rode stelen. Een schitterende boom voor in een

Waarom neemt u geen super-abonnement?

Voor slechts € 100 ontvangt u tot het einde van dit jaar alle uitgaven van NWST. Vanaf 2017 betaald u het volledige jaarbedrag van € 215.

**NU
SLECHTS
€100,-***

Stuur een mail naar Ilse Kuipers ilse@nwst.nl
en uw abonnement wordt omgezet
in een **super-abonnement**.

6 uitgaven €73,-

6 uitgaven €73,-

8 uitgaven €73,-

8 uitgaven €73,-

8 uitgaven €91,-

* Een super-abo voor een super prijs. Geldig t/m eind 2016.

boombak in het centrum van stad of dorp of in een particuliere tuin.

Andere schitterende makkers zijn de cv's 'Schmetterling', met prachtige witte en grote bloemen, en 'Willy Boy', met grijsgroen blad met witte randen en de allermooiste herfstkleur.

Cornus mas

De Nederlandse naam is gele kornoelje; de boom is inheems in Midden- en Zuid-Europa en dus ook hier in Nederland; met name in Oost- en Zuid-Nederland komen enkele verspreidingsgebieden voor.

Deze species wordt 7-8 meter hoog, met in de jeugdfase een smalle opgaande kroon, uitgroeit tot een grote breed eironde tot bolronde kroon. Hij groeit uit tot een zeer dichte kroon, bestaande

uit kleine takken en twijgen. Oudere stammen krijgen prachtige ruwe grijsbruine schorsplaatjes, die afbladderen, waardoor een mooie kleur-schakering op stam en gesteltakken zichtbaar wordt. De twijgen zijn frisgroen van kleur. Het blad is glanzend groen van kleur, 6 tot 10 cm, eirond, met de bekende nerven en het elastiek in het blad. De herfstkleur is mooi geel tot oranje-rood. De boom bloeit in februari/maart met gele bloempjes in bolle, kleine schermmpjes, vóór de bladontluiking. De boom is dan een grote gele bol, een schitterende voorjaarsbrenger. Zet er *Cercis siliquastrum* bij in de buurt en je kunt genieten van bladloze bloeiers!

De vruchten zijn rode ovale besachtige steenvruchten, die bij rijping zwart verkleuren. De wat zurige smaak maakt deze vrucht prima te gebruiken in marmelades, jam, sappen en zelfs wijn. Er is een aantal v's van deze boom, waarvan 'Aurea' prachtig geel blad heeft en veel vruchten. De kleuren contrasteren schitterend met de rode vruchten; een aanrader, deze langzaam groeiende makker, die kleiner blijft dan de soort. Hetzelfde geldt voor de bontbladige 'Variegata'. De randen van de bladeren zijn onregelmatig crème-wit van kleur en de herfstkleur is geel tot oranje-rood.

Cornus nutalli 'Monarch'

Deze species kent iedereen wel, dus die sla ik gewoon over...

De laatste species op dit podium, waarde lezers, is:

Cornus officinalis

Deze species kent bijna niemand, dus op het podium, deze Chinees, die ook wel in Japan en Korea voorkomt, maar zijn oorsprong kent in Noordoost-China. Dit is eigenlijk een soort tegenhanger van de Europese *Cornus mas*. Het is een middelgrote boom van 7 tot 10 meter hoog, met een breed eironde tot ronde kroon. De schors op stam en gesteltakken krijgt ook grijsbruine schorsplaatjes, die bij afschilferen olijfgroene plekken achterlaten en een mooie schakering opleveren. Het blad is eirond tot ovaal, heldergroen van kleur en 5 tot 10-12 cm lang. De herfstkleur is fraai vlammen en helder rood.

De vruchten zijn glanzend rode besachtige steenvruchten, ook goed eetbaar en smakelijk als sap en jam. De boom bloeit nog eerder dan *Cornus mas*, met vrijwel dezelfde gele bloempjes in kleine schermmpjes. Een aanrader, deze Chinese makker!

Afsluitend

Het geslacht *Cornus* bestaat uit vreselijk veel en vreselijk mooie species, die met tal van kleuren, bloemen en vruchten en mooie bladeren met schitterende herfstkleuren elke plantlocatie zullen verrijken met hun schoonheid en kleurenpracht. Ik zal het deze keer niet van de daken roepen; u weet wel wat ik bedoel...

Gloeiende, gloeiende..... en de groeten,

J.A.P.

DGA Mauritz Adviseurs & Taxateurs BV.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6124

Cornus officinalis bloemetjes.

‘We geloven dat bepaalde stromen beter gewaardeerd kunnen worden’

Van Berkel levert groeiplaatsverbetering voor diverse toepassingen, met oog voor duurzaamheid en hergebruik

Vanaf drie locaties in Noord-Brabant produceert en transporteert Van Berkel Biomassa & Bodemproducten diverse hoogwaardige producten voor groeiplaatsverbetering voor onder meer bomen en openbaar groen.

De onderneming maakt deel uit van de Van Berkel Groep, een familiebedrijf dat in zestig jaar tijd uitgroeide van een agrarisch loonbedrijf tot een bedrijf met meerdere divisies. In de jaren 90 werd een tak met groenrecycling opgezet, en wat begon met de productie van compost, groeide uit tot een bedrijf dat tevens zelf producten (op maat) maakt. Anno 2016 levert Van Berkel Biomassa & Bodemproducten bodemverbeteraars en bodembedekkers aan bedrijven in de groenvoorziening, tuinaanleg, cultuurtechniek, grond-, weg- en waterbouw en volleggrondsteelten.

Het bedrijf doet het motto van de Van Berkel Groep, *aanpakkers van nature*, eer aan, want het houdt een breed scala aan activiteiten in eigen beheer. Naast composteren en het produceren van bodemproducten worden diverse vormen van transport in eigen beheer verzorgd en wordt snoei-hout geleverd voor het opwekken van duurzame energie (biomassa). Vorig jaar ontving het bedrijf het certificaat ‘Erkende verwerker invasieve exoten’, waardoor het ook invasieve planten mag composteren. Verder opende Van Berkel een raffinage op het bedrijfsterrein in Uden, waarvoor

een samenwerking werd aangegaan met het in biobased technieken gespecialiseerde NewFoss. Hier wordt (berm)gras dusdanig bewerkt dat het bijvoorbeeld kan worden gebruikt voor de productie van karton. Bedrijfsleider Peter van Kessel: ‘Wij geloven dat bepaalde stromen beter gewaardeerd kunnen worden dan vandaag de dag gebeurt. Het doel is afval op te waarden tot grondstof, waarmee de inzet van primaire grondstoffen voorkomen kan worden.’ De aandacht voor duurzaamheid en het hergebruik van producten ligt ook aan de basis van de producten van het

DE VIER DIVISIES VAN DE VAN BERKEL GROEP:

Van Berkel Landschap & Infra BV, opererend vanuit Schijndel en Sint Oedenrode, actief op het gebied van aanleg en onderhoud van landschap en infrastructuur.

Van Berkel Biomassa & Bodemproducten BV, opererend vanuit Uden, Etten-Leur en Veldhoven, producent van biomassa en bodemverbeteraars en actief op het gebied van bioraffinage.

Van Berkel Bouwstoffen & Transport BV, opererend vanuit Eindhoven, producent van secundaire bouwgrondstoffen en granulaten en specialist in bulklogistiek.

Van Berkel Logistics, bestaande uit Inland Terminal Veghel BV, Inland Terminal Cuijk en Van Berkel Shipping BV, opererend vanuit Veghel en Cuijk, multimodale logistieke dienstverlener voor containers en bulkgoederen.

bedrijf, waaronder de bodemverbeteraars, die worden geproduceerd met groene reststromen. Van Kessel: 'We streven naar zo duurzaam mogelijke producten. Een van de basisproducten is oude, maximaal uitgerijpte Keurcompost. Hiermee leggen we een maximale hoeveelheid CO2 vast in het substraat, wat zorgt voor een optimale groeiplaats voor bomen. De boom is hierdoor in staat om maximaal CO2 vast te leggen.'

Groeiplaatsverbetering voor bomen

Voor bomengroeiplaatsen levert het bedrijf

Recent werd Bomengranulaat Forte ontwikkeld, een bomengranulaat dat bestand is tegen een hoge belasting

bomengrond, bomenstarter, bomenzand en een van de meest recente ontwikkelingen, Bomengranulaat Forte. Dit laatste product is gemaakt van Noorse natuursteen en is een uitgebalanceerd substraatmengsel op basis van bovengenoemde oude, uitgerijpte Keurcompost. Dit bomengranulaat onderscheidt zich door de hardheid van de steen, waardoor het een hoge draagkracht heeft en goed toepasbaar is bij bomen in de stedelijke omgeving. Van Kessel: 'Bovendien is dit product volledig herbruikbaar op het moment dat de groeiplaats geruimd dient te

Toepassing van Bomengranulaat Forte.

worden, bijvoorbeeld voor verbreding van de weg of een bestemmingsverandering.' De bodemverbeteraars van Van Berkel Biomassa & Bodemproducten worden geleverd met productcertificaat BRL Keurcompost of BRL 9335-4.

Boom Innovatie Dag

Meer weten? Van Berkel Biomassa & Bodemproducten is dit jaar aanwezig op de Boom Innovatie Dag. Hier laat het bedrijf verschillende producten voor groeiplaatsverbetering zien, waaronder Bomengranulaat Forte. Ook is een nieuw transportmiddel met autolaadkraan te zien waarmee het bedrijf bodemverbeteraars kan transporteren en direct goed kan doseren per plantgat. Indien nodig kunnen groenstromen hierbij ter plekke worden opgeknepen om afgevoerd te worden. 'Op deze manier werken we zo efficiënt mogelijk en maken we zo weinig mogelijk lege kilometers', aldus Van Kessel.

van Berkel
Biomassa & Bodemproducten

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6125

Bomengranulaat Forte

Invulling geven aan soortendiversiteit

Met soortendiversiteit als uitgangspunt voor ons bomenbestand ontstaat een breed palet aan keuzes en afwegingen. De website Beterebomen.nl geeft handvatten om het gewenste beeld te bereiken met een diversiteit aan boomsoorten. In veel gevallen is het wensbeeld een uniforme laan of boomgroep, waarbij gezocht wordt naar soorten met een gelijke grootte, habitus en bladtextuur. Het vinden van de optimale soorten vormt dan een extra inspanning, maar geeft ook aanleiding om de diversiteit gericht te benutten voor verrassende effecten of optimalisatie van de inpassing van een boomstructuur in haar omgeving. Wij gaan verder in op het kiezen van een beeld aan de hand van ontwerpwaarden en de kansen die dit biedt.

Auteurs: Henry Kuppen, Terra Nostra en Thor Hendriks, Burobol

Ontwerpwaarden

De keuze voor een enkele boomsoort geeft eenheid, uniformiteit van alle eigenschappen die een boom kan hebben. Maar is volledige uniformiteit wel de meest interessante of passende keuze? Door sterke ontwerpwaarden zoals boomgrootte, kroonvorm, bladvorm en transparantie op elkaar af te stemmen, ontstaat ook eenheid. Daarnaast kunnen meer subtiële waarden geselecteerd worden, zoals bloesem, herfstverkleuring en basttextuur. Als we de waarden benoemen die de gewenste eenheid in de structuur bepalen, kunnen we met de andere waarden variëren. Ontwerpwaarden kunnen desgewenst ook breder worden gezien, bijvoorbeeld in de tijd. Het kan voor een boomstructuur belangrijk zijn dat deze ruimtelijke drager blijft. Sommige soorten hebben een korte omlooptijd, zoals veel *Rosaceae*, waardoor vervanging aan de orde kan zijn en de ruimtelijke drager verdwijnt. Bij het toepassen van diversiteit kan vervanging geleidelijk plaatsvinden. Een laan met een enigszins afwisselend wensbeeld, zoals een wisselende plantafstand en

diverse soorten, verdraagt zorgvuldige geleidelijke vervanging. Men vervangt dan telkens een deel van de bomen. De lineaire structuur en het kronendak blijven tijdens het proces behouden. Een voorbeeld van een dergelijk beplantingsplan is de Westergracht te Haarlem. Een laan met één enkele soort in een strak stramien laat meestal weinig anders toe dan volledige vervanging of vervanging per rij. We accepteren dan dat de boomstructuur tijdelijk verdwijnt.

Kansen van diversiteit

Wat dacht u van een laan die in de zomer uniform oogt en in de herfst transformeert naar een bont herfstpalet? Of van onverwachte accenten bij de herfstverkleuring? Een dergelijk beeld kan worden bereikt met soorten die in formaat, bladtextuur en transparantie gelijk zijn, maar uiteindelijk een wisselend herfstbeeld geven. Voor bomen van de eerste grootte kunnen *Ailanthus altissima*, *Gymnocladus dioica*, *Juglans nigra* en *Fraxinus pennsylvanica* gebruikt worden. Iedere soort heeft een afwijkende herfsttint, maar het zijn allemaal

bomen met een samengesteld blad en een transparante kroonstructuur. Een ander voorbeeld is een eenduidig kronendak met diversiteit in het beeld van de stammen. De ruimtelijke structuur van de laan wordt aangevuld door een bijzonder effect van de bast. Juist de bast is wat we op ooghoogte van een boom ervaren. De situatie moet het toestaan, maar je zou kunnen denken aan een combinatie van *Phellodendron amurense*, *Zelkova serrata* en *Acer griseum*.

De voorgaande suggesties vragen om lef en een andere benadering van soortkeuzes. Ontwerpers moeten vaak nog wennen aan het idee van het combineren van verschillende soorten, geslachten en families. Een inspirerende toepassing van soortdiversiteit binnen het geslacht vinden we in Amsterdam op het Haveneiland in IJburg. Hier is een grote variatie toegepast wat betreft soort en habitus binnen het geslacht *Ulmus* (iep). Ondanks de grote afwisseling in kroonvorm geeft de eenheid in geslacht uniformiteit in het beeld; textuur, transparantie en bladvorm zijn vergelijk-

Heemstederdreef Heemstede

Soortendiversiteit Claudius Prinsenlaan Breda

baar. De toegepaste soorten zijn onder andere: *Ulmus* 'Sapporo Autumn Gold', *Ulmus* 'Cathedral', *Ulmus laevis*, *Ulmus* 'New Horizon' en *Ulmus* 'Columella'.

Naast de selectie van soorten op basis van ontwerpwaarden is het ook mogelijk de soortkeuze te baseren op het landschapstype, zoals een combinatie van eik, (haag)beuk, lijsterbes en berk op de zandgronden. Het laanbeeld is dan zeer divers, maar de aansluiting met de omgeving kan ervoor zorgen dat de soortkeuze als vanzelfsprekend wordt ervaren. De beleving van een losse, landschappelijke laanbeplanting kan worden versterkt door de bomen op een wisselende onderlinge afstand van elkaar te planten, of zelfs de mogelijkheid te creëren dat ze iets uit het lood groeien door ze op het talud te zetten. Burobol combineerde bovenstaande ontwerpmethoden bij het landschappelijke beplantingsplan van de Stiphoutse Dreef te Helmond.

De beste boom voor de plek

In veel stedelijke omgevingen is sprake van een spanningsveld tussen de behoefte aan een uniforme boomstructuur en wisselende omstandigheden. Een wegprofiel wordt bijvoorbeeld smaller, bomen in een plantvak worden aangevuld met bomen in de verharding of de beschikbare hoeveelheid vocht wisselt sterk. Bij een smaller wegprofiel kan gekozen worden voor de opgaande variant van een soort om de laan te continueren, of voor een vergelijkbare soort met een smallere habitus. Als de laan al uit diverse soorten bestaat, valt deze afwisseling minder op. Een laan met *Platanus occidenta-*

lis, *Acer rubrum* en *Quercus coccinea* in een brede ruimte kan worden aangevuld met *Acer platanoides* 'Columnare' of *Acer platanoides* 'Olmsted' in verharding waar minder boven- en ondergrondse ruimte is. Het toepassen van soortendiversiteit biedt juist veel meer creatieve mogelijkheden. Het vraagt doorzettingsvermogen om soortendiversiteit toe te passen, aangezien dit het merendeel van de ontwerpers niet is geleerd. Het veel gebruikte argument dat bewoners het niet willen, is een veronderstelling die vaak niet opgaat. Op steeds meer plaatsen is draagvlak voor ontwerpen met soortendiversiteit, zeker vanuit het oogpunt van beheer. Maar ook bewoners die betrokken zijn bij de projecten

zijn vaak enthousiast. Soortendiversiteit biedt dé kans voor de toekomst, nu ons klimaat aan het veranderen is.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6128

Joseph Haydnlaan Utrecht

Doorgewinterd boomtechnisch adviseur

Zijn curriculum vitae is niet bepaald die van een novice. Waar normaal grijze nestors een dergelijke staat van dienst overleggen, doet Martijn van der Spoel dat op zijn vijfendertigste. Dat hij ambitieus is, kun je rustig stellen. Maar wat deze jonge stuurman wérkelijk uitzonderlijk maakt, is dat hij forse leerprocessen aangaat.

Auteur: Santi Raats

5 min. leestijd

YOUNG GREEN PROFESSIONALS

Naast zijn werk is Van der Spoel sinds tweeënhalf jaar voorzitter van de prestigieuze landelijke vakvereniging KPB-Isa. Daar was hij al vicevoorzitter en penningmeester. Hij houdt overzicht over de taken van de commissies, zoals het uitbrengen van het vakblad en het organiseren van evenementen en (leer)bijeenkomsten. Sinds 2008 is hij geregistreerd bomentaxateur en sinds 2011 penningmeester en vicevoorzitter bij de vakvereniging daarvan, de NVTB. Van der Spoel wil op een zo breed mogelijk vlak een bijdrage leveren aan bomen, in het bijzonder aan stadsbomen. 'Het is niet vanzelfsprekend dat overal bomen staan en het is ook niet 'gewoon' dat een boom groeit! Zeker niet in de stad. Stedelijk gebied vormt een van de meest complexe situaties waarin een boom kan groeien. Er komt ontzettend veel kwalitatief werk bij kijken om groen in de openbare ruimte te laten slagen.'

Van comfortzone naar hogerop

Van der Spoels cv staat bomvol. Maar behalve het verfijnen van stokpaardje granulaat van het voormalige BSI, in de beginperiode van zijn carrière, zijn Van der Spoels wapenfeiten niet zo makkelijk op te noemen; zijn vaardigheden zijn veelzijdig en niet specialistisch. Hij is van alle markten thuis en heeft ruime ervaring als boomverzorger, onderzoeker, taxateur en bestuurslid. Van der Spoel begon in 2001 als boomverzorger bij het voormalige BSI Bomenservice, inmiddels BSN Bomenservice. Hij werd opgeleid door de genius van de bomenwe-

reld, Huib Snee. Daar kon de creatief en enthousiast aangelegde Van der Spoel goed gedijen. 'Ik zie Huib Snee nog steeds als mijn mentor en mis hem eigenlijk nog elke dag', vertelt Van der Spoel. Voorts was Van der Spoel bijna acht jaar European tree technician en teamleider bij de afdeling onderzoek, advies en inventarisatie van BSI Bomenservice. Leiding geven was in deze comfort zone gesneden koek voor hem. Inmiddels werkt Van der Spoel voor BSN Inspectie en Advies. Dat is de voormalige afdeling onderzoek, advies en inventarisatie van BSI Bomenservice, die begin september werd verzelfstandigd. BSI Bomenservice ging vanaf dat moment in afgeslankte vorm door als onderhoudsbedrijf, onder de naam Bomenservice Nederland (BSN). In 2013 wilde Van der Spoel zijn vleugels uitslaan. Hij zocht het hogerop en mikte op het voorzitterschap van de van oudsher gesloten boomverzorgersvakgroep KPB-Isa. De leden zagen dit jonge bestuurlijke talent met brede werkervaring wel zitten en kozen hem met een twee derde meerderheid in 2013. Bij deze club lijkt zijn echte leerschool te zijn begonnen.

Open instelling

Feitelijk zit Van der Spoel daar in een leerproces dat voor ieder ander een behoorlijke uitdaging zou vormen. Hij wil met zijn open instelling en frisse ideeën overeind blijven binnen een besloten club die bekendstaat als behoudend en aangestuurd

De toekomst van groen in Nederland hangt voor een groot deel af van de passie van de

jonge mensen die in de sector werkzaam zijn. Daarom heeft de redactie van NWST – bijgestaan door een uitgebreide jury het afgelopen half jaar 22 groene professionals geselecteerd, geïnterviewd en gefotografeerd die 35 jaar of jonger zijn en die zich ondanks hun jeugdige leeftijd al hebben bewezen. Alle interviews zullen later dit jaar worden verzameld in één boek.

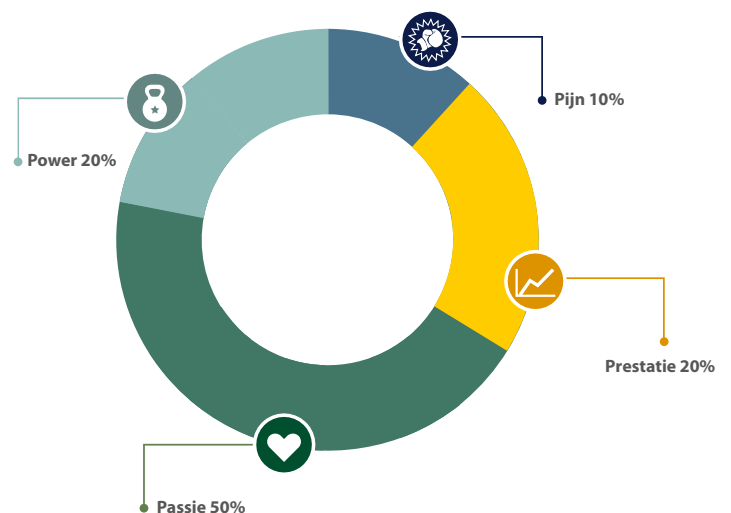
door sterke karakters. Van der Spoel: 'Ik heb tot nu toe vooral geleerd om rustig te blijven, proberen te luisteren en om te gaan met gezond-kritisch publiek. Ik dook in deze functie met jeugdig enthousiasme, maar door de zeer uiteenlopende karakters in het bestuur en de democratische gulden middenweg van de ledenvergadering gaan zaken soms niet zo snel als ik in het begin hoopte. Dat is even wennen en daarin leer ik nog steeds elke dag een hoop bij. Ik heb tijd nodig gehad om de mensen te leren kennen, zodat ik nu beter weet hoe ik ze moet benaderen.' Ook heeft Van der Spoel leren loslaten. 'Ik heb overal ideeën over, maar ik

NAAM	Martijn van der Spoel
LEEFTIJD	35
FUNCTIE	Teamleider Inspectie en advies / relatiebeheer
BEDRIJF	BSN Bomenservice Inspectie en Advies
GEBORTEPLAATS	Zwartewaal
BURGERLIJKE STAAT	Samenwonend
HOBBY'S	Zwemmen, low en slow koken op de BBQ en Smoker, hondentraining, volkstuinieren (hier kun je lekker experimenteren met (organische) bodemverbeteringen) en natuurlijk lezen over bodem en bomen.
OPLEIDING	MBO Middenkader Groene Ruimte.
WILDE VROEG WORDEN	Lasser, vanaf 12e jaar boomchirurg

Ambitie kan langs veel wegen vorm krijgen. De ene keer zit het tegen. Dan komt doorzettingsvermogen om de hoek kijken. De andere keer krijgt passie alle ruimte omdat je op een flow zit. Wij vroegen alle kandidaten hun inspanningen af te zetten langs de meetlat van de vier P's: 'power' (slagkracht), 'pijn' (doorzettingsvermogen), passie, en 'prestatie' (strategisch inzicht). Dit is de meetlat van Martijn van der Spoel:

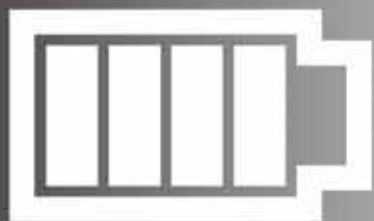
Professionals kiezen PELLENC!

meer vermogen – langere levensduur – hoogwaardiger componenten – lichter

0% CO₂

100%

Kies voor een PREMIUM merk:

- PELLENC weet alles van accu-gereedschap
- PELLENC accu's leveren veel meer vermogen
- PELLENC heeft een intelligent laadsysteem
- PELLENC accu's hebben een langere levensduur
- PELLENC laadt ook met zonnepanelen
- PELLENC gereedschappen zijn lichter en sterker
- PELLENC biedt een breed leveringsprogramma
- PELLENC levert converters van 44V naar 220V

stil
licht
rendabel
schoon

Een compleet programma
rendabel electrisch gereedschap:

- bosmaaiers
- bladblazers
- kettingzagen
- hoogsnoeiers
- heggenscharen
- snoeischaars
- LED noodverlichting
- schoffels
- zonnepanelen
- converters naar 220 V

Exclusief PELLENC importeur
voor Nederland

STIERMAN
De Leeuw

www.stiermandeleeuw.nl
info@stiermandeleeuw.nl
0575 59 99 99

Electrisch PELLENC gereedschap kent geen brandstofkosten, is vrijwel geluidloos en spaart het milieu. Daarbij is PELLENC gereedschap licht van gewicht, maar krachtiger dan ieder ander merk. Duurzamer werken is niet mogelijk.

Bent u professional? Probeer dan het electrische gereedschap van de professionals van PELLENC. Wij weten zeker dat u niet anders meer wilt! Vraag het uw PELLENC dealer in de regio.

ben erachter gekomen dat micromanagement niet werkt. Ik grijp nu alleen in als er wat misgaat en leer erop te vertrouwen dat de anderen hun taak verder goed uitvoeren.' Van der Spoel gaat deze uitdaging nog altijd met plezier aan en stelt zich binnenkort weer verkiesbaar voor een tweede termijn van drie jaar voorzitterschap.

Traditie losweken

Van der Spoel lijkt sterke voelsprietten te hebben voor het welzijn van zijn omgeving en hij kan zich aanpassen. Hoewel hij bij zijn aanstelling tijdens de ledenvergadering de taak kreeg om 'binnen bestaande kaders te opereren en het beleid te consolideren', loodst hij de vakgroep inmiddels door een transitieperiode waarin de club zich, meer dan voorheen, richt op de actualiteit. Van der Spoel doet dit niet als een olifant in de porseleinkast; hij is open en staat volop in contact met de buitenwereld. Netwerken voor de club staat bij hem bovenaan de lijst. Maar tegelijkertijd voelt hij de sterke tradities van de vakvereniging goed aan en houdt hij rekening met de behoeftes en de zorgen van de leden, zodat hij draagvlak houdt onder deze groep. 'Ik ben opgegroeid tussen mensen die zich niets laten vertellen, die hun kont tegen de krib gooien zodra ze het woord "moeten" horen. Deze werkomgeving is mij dus niet wezensvreemd', vertelt Van der Spoel. Het resultaat van zijn vaardigheden is niet direct meetbaar, maar feit is wel dat hij een traditionele organisatiecultuur geleidelijk opener maakt.

Open dag voor breed publiek

Een van de voorbeelden van de stapsgewijze cultuurverandering was dit jaar zichtbaar op de jaarlijkse open dag van de KPB. Het boomklimkampioenschap, dat al tientallen jaren gehouden wordt, is aangevuld met de competities 'werken met de hoogwerker' en 'VTA-controle houden'. Met deze wedstrijdonderdelen zijn punten te verdienen voor de hercertificering van zowel het Isa- als het EAC-lidmaatschap, de Europese variant. Boomklimmen was van oudsher het summum voor het imago van de boomverzorgers. Inmiddels is de naam 'NK Klimmen' veranderd in 'Nederlands Kampioenschap voor Boomverzorgers'. De KPB werkt voor het evenement samen met IPC Groene Ruimte; 'altijd blijven leren' is dus een bijkomend devies. 'Naast het boomklimmen willen we de brede aspecten van het bomenvak benadrukken', vertelt Martijn van der Spoel. 'De KPB-leden zijn immers afkomstig uit alle geledingen van de bomenbranche. Daarnaast willen we het vak bij een groot publiek bekendmaken, maar ook innovaties, ervaringen en nieuwe technieken met boomverzorgers uitwisselen.'

Hoewel de uitbreiding van de open dag al vastlag in het meerjarenbeleidsplan, merkte Van der Spoel dat het geen sinecure is om de nieuwe competities 'hoogwerker' en 'VTA' van de grond te krijgen. Hij heeft zich ten volle ingezet om ze tot een succes te maken. 'Die tijd en energie hebben zich terugbetaald. Het weer zat mee en de bezoekers vonden het zeer geslaagde dagen.' Ook geeft het Van der Spoel voldoening als lezers enthousiast reageren op de inhoud van het vakblad. Binnenkort stort hij zich weer op de organisatie van het EK Boomklimmen, dat voor juli 2017 naar Deventer is gehaald, en gaat hij het 35-jarig jubileum van de KPB organiseren.

Taxateurswerk

Als taxateur doet Van der Spoel gemiddeld tien tot vijftien taxaties per jaar, op persoonlijke titel. Ze komen binnen bij BSI, maar Van der Spoel stelt zelf de taxaties op. Ook controleert hij de taxaties van een oud-collega. Bij de NVTB is Van der Spoel penningmeester en vicevoorzitter. 'Het is interessant om te zien hoe dit bestuur verschilt van dat van de KPB-Isa. Als penningmeester bewaak ik de financiën van de vereniging. Door het goed opgezette secretariaat kan ik mij voornamelijk richten op algemene bestuurstaken en de portefeuille kwaliteit. De functie van vicevoorzitter is meer een back-up taak. Zo heb ik de ledenbijeenkomsten in het afgelopen jaar een aantal keren mogen voorzitten. Mijn stempel: werken aan een financieel gezonde vereniging en het doorontwikkelen van de kwaliteit van de uitgevoerde taxaties.'

Breed inzicht

Van der Spoel houdt van de veelzijdigheid in zijn vakgebied: 'Ik zie mezelf als een duizendpoot, die het meest leert en plezier heeft van de combinatie van verschillende functies. De hoofdmoot van mijn werk bestaat uit het geven van boomtechnisch advies, maar juist door al die verschillende disciplines en interesses kan ik bepaalde verbanden leggen, ideeën vormen en kansen zien die ik anders niet had gezien.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6130

Greenmax komt met een nieuw boombunkersysteem

Greenmax breidt zijn assortiment van groeiplaatsconstructies verder uit met een nieuw systeem; het TreeParker® systeem.

Een eenvoudig design met een zeer hoge draagkracht.

Na circa 15 jaar ervaring met diverse groeiplaatsconstructies komt Greenmax nu met een eigen systeem: TreeParker®. Eric van Oss, eigenaar van Greenmax vertelt blij te zijn deze uitbreiding van zijn reeds ruime assortiment. Door de eigen productie worden transportbewegingen geminimaliseerd en kunnen we de carbonfood-print zo laag mogelijk houden een belangrijk speerpunt in de Greenmax visie. Een direct voordeel voor de klant; snellere levertijd en prijstechnisch een stuk voordeliger.

Al sinds de jaren 90 worden de eerste 2e maaiveld constructies verkocht. Op de markt worden

nu veel groeiplaatsinrichtingen aangeboden, de een is al wat meer functioneel dan de andere. Inmiddels zijn er ruim 20 verschillende 2e maaiveldconstructies op de markt. Langzaam ziet men de meerwaarde van de boombunkers, bomen groeien het beste in een onverdichte grond.

TreeParker® de nieuwste generatie boombunker. Jaren lange ervaringen van Greenmax in de vele projecten door heel Europa en ook daarbuiten, hebben geleid tot dit nieuwe boombunker-systeem. Bij boombunker wordt nog vaak gedacht aan een betonnen constructie, maar ook staal en kunststof varianten zijn al vele jaren op de markt.

Kunststoffen worden steeds sterker en duurzamer. In de bouwwereld worden kunststoffen steeds vaker constructief gebruikt. Deze kennis is gebruikt bij de ontwikkeling van de TreeParker®. Dit heeft geleid tot de uitzonderlijk hoge draagkracht van TreeParker®.

Sterk door eenvoud

De eenvoud is typerend voor het systeem. Door een eenvoudig en slim design kan vrijwel elke groeiplaats worden voorzien van het TreeParker® systeem. Bestaande kabels en leidingen zijn geen probleem, deze worden zonder moeite geïntegreerd in het systeem. Werner Hendriks de

Met graafmachine vullen van het systeem.

groeiplaatsspecialist bij Greenmax voegt toe dat bij het ontwerp goed gekeken is naar de context. Het toepassingsgebied en alle stakeholders zijn meegenomen in het ontwerp.

Gebruik van TreeParker® in uw ontwerpplan: Geen problemen meer met technische voorwaarden. Landschapsarchitecten kunnen zonder technische voorkennis het systeem zelf aanpassen binnen hun ontwerp. Het systeem kan zelfs worden gebruikt in bochten zoals bij een doorlopende gezamenlijke groeiplaatsinrichting langs wegen. Hoogtes zijn geen probleem meer omdat elke hoogte nu mogelijk is.

Systeem afdekken met afneembare deksels.

Het sterke interne skelet zorgt voor de uitzonderlijk hoge draagkracht. De staanders zijn een hoogstandje van nieuwe technieken. Het doorlopend skelet geeft niet enkel draagkracht aan het systeem. De interne structuur in de staander is open en behoeft niet gevuld te worden met beton. De staanders fungeren hierdoor tevens als overloop bij een teveel aan water in het systeem. Het systeem is dus niet enkel een groeiplaats onder verharding maar ook tevens een regenwater infiltratiesysteem.

Snelle installatie van het systeem door de aannemer: Het systeem bestaat uit allemaal losse

onderdelen waardoor kosten bespaart kunnen worden op transport en opslag. Alles past snel en gemakkelijk in elkaar. U heeft slechts 3 verschillende onderdelen nodig voor het maken van de constructieve structuur. Door de losstaande units kunnen bestaande kabels maar ook wortels zonder moeite worden ingepast. De kabels hoeven niet verlegd te worden, de units worden eenvoudig afzonderlijk verplaatst. Door de grote openingen is het systeem eenvoudig vulbaar met een graafmachine. Na het vullen wordt het systeem afgedekt met een deksel. Er zijn geen extra hulpmiddelen nodig voor het met grond vullen van het systeem.

Dag van de Openbare Ruimte.

In Utrecht op de Dag van de Openbare Ruimte kunt u het nieuwe systeem bewonderen op de stand van Greenmax. Hier kunt u ook meer informatie en technische gegevens ontvangen van het systeem.

GREENMAX
Tel: 0031 413 29 44 47 | www.greenmax.eu

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6126

Alle planters verzamelen!

Het is toch bezopen dat we dat normaal vinden! En dat we dan de klepelmaaier de schuld geven

Heeft u zich al ingeschreven voor de Boom Innovatie Dag op 13 oktober bij Boomkwekerij Udenhout? Wij hebben wel een aardige trekker. Zoals u weet, is het thema van de dag 'Plant eens een andere boom.' Omdat wij dit thema graag handen en voeten wilden geven, hebben wij met boomkwekerij Batouwe bijna 200 verschillende soorten bomen geselecteerd waarvan wij het idee hebben dat zij wellicht wat vaker aangeplant zouden kunnen worden. Iedere bezoeker mag uit dit dendrologische pretpakket zijn keuze maken en als onze interne logistiek een beetje meewerkt, staat uw eigen boompje kant-en-klaar gelabeld op u te wachten. U moet wel een beetje snel zijn. Van ieder van de 200 soorten hebben wij maar twee exemplaren en ook hier geldt helaas: op=op.

**Stelt u zich het volgende eens voor:
het belangrijkste meubilair in uw woning
wordt dagelijks beschadigd door het door u
ingehuurde schoonmaakbedrijf. Pikt u dat?**

U bent hier bij mij op de pagina beland. Dat betekent dat u de andere 80 minus één pagina's al hebt doorgeworsteld. Wat is u daarbij het meest opgevallen? Ik doe de rest van de artikelen tekort, maar voor mij is dat het artikel over beschadigingen aan bomen in Friesland. 'Klokkenluider' Kerkstra wordt in het gemelde artikel door de betreffende ambtenaar toch een beetje behandeld als een halve dorpsgek. Dat lijkt me niet slim en niet terecht. Stelt u zich

het volgende eens voor: een gedachte-experiment. Het belangrijkste meubilair in uw woning wordt dagelijks bekrast en beschadigd door het door u ingehuurde schoonmaakbedrijf. Zou u dat pikken? Nee, natuurlijk niet. 'Prima als jij wilt stofzuigen of boenen in mijn woonkamer, maar dan heb je zelf te zorgen voor de machines of de mensen die dat zonder schade voor mekaar krijgen.' Bij bomen geldt dat klaarblijkelijk niet. Het is toch ronduit bezopen dat we dat normaal vinden! En dat we dan de klepelmaaier de schuld geven, in plaats van de man of vrouw die deze maaier bestuurt of de weg op stuurt.

Iedereen mag het belangrijkste ingrediënt van de openbare ruimte, de bomen, dus probleemloos beschadigen, en wij kunnen niet meer verzinnen dan een enigszins betuttelend verhaal richting de burgers die zich daar terecht zorgen over maken. De titel van het artikel is 'Incident of hot item'. Het probleem is dat het geen incident is én geen hot item. Ik woon zelf ook in het buitengebied en ook daar is dit schering en inslag, maar niemand maakt zich er klaarblijkelijk over druk over. Dit mag helaas gewoon.

Met vriendelijk groet,

Hein van Iersel (hein@nwst.nl)
Hoofdredacteur

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6127

De partners van

Boomzorg

DE HUSQVARNA ACCU VOORDELEN

**NIEUWSGIERIG?
VRAAG VANDAAG NOG
EEN ACCU DEMO AAN BIJ
UW HUSQVARNA DEALER!**

www.husqvarna.com/nl

ÉÉN ACCU

Een accu voor alle machines,
efficiënt en eenvoudig in gebruik.

KOSTENBESPAREND

De hogere aanschafprijs van een
accumachine is snel terugverdiend
omdat u geen benzine meer hoeft te
kopen. Op de lange termijn
bespaart u dus veel geld.

GEEN DAMPEN, MINDER LAWAAI

Voor stiller en aangenamer werken.
Op elk moment van de dag.